

WESTERN ROMAN
LASO

cijena 25d broj 522

**POSLEDNJI VLAK
IZ GUN HILLA**

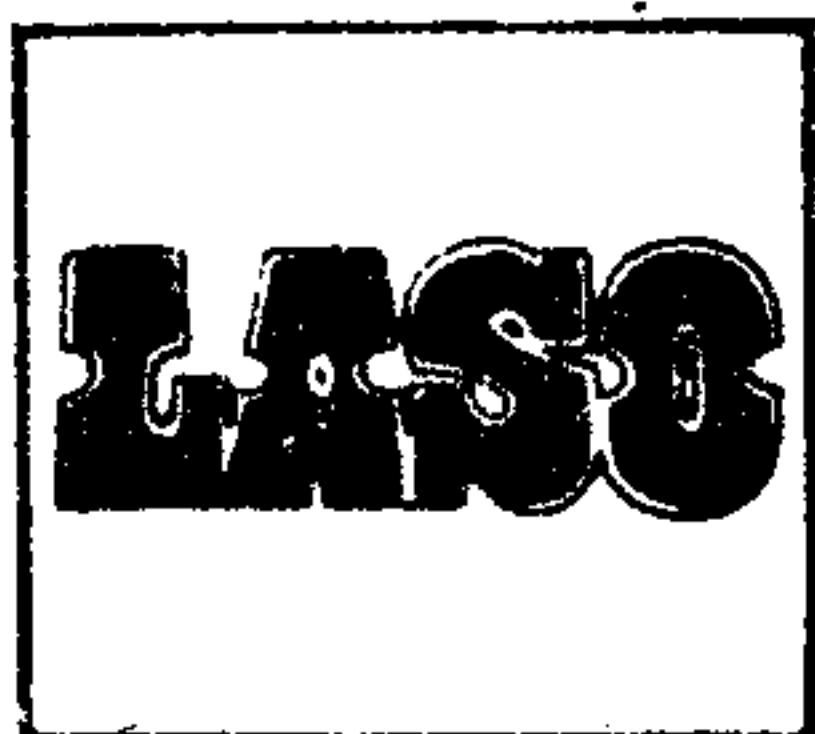

Gordon D. Shirreffs

POSLJEDNJI VLAK IZ GUN HILLA

LASO 522

Gordon D. Shirreffs:

POSLJEDNJI VLAK IZ GUN HILLA

Naslov originala: LAST TRAIN FROM GUM HILL

Recenzija: Ida Biard

Copyright: Hal B. Wallis i Joseph H. Hazen

Prijevod: Tomislav Odlešić

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: **Marcel Čukli**

SAVJET REDAKCIJE: Josip Adaković, dr Vladimir Anić, **dr Adolf Dragičević** (predsjedavajući), Nenad Brixy, Ljudevit Bauer, inž. Vesna Gazdag, Igor Golik, Marija Jurela, Borivoj Jurković, Želimir Košćević, Nada Šoljan, Ismet Voljevica, Ana Župan-Bender – **GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK:** Borivoj Jurković

LASO – Izlazi svaki tjedan – Izdavač: RO Novinsko-izdavačka djelatnost SOUR-a „Vjesnik“ n.solo., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 – Adresa uredništva „Laso“, Redakcija „Romani i stripovi“, 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, telefon: (041) 515-555 i 519-555 – Tisak: RO Štamparska djelatnost „Vjesnik“ n. sol. o. – OOUR Novinska rotacija n. sub. o. i OOUR TM n. sub. o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) „Vjesnikova“ Press agencija Zagreb. Cijena pretplate za godinu dana iznosi 1300 d ili 1170 d s popustom od 10 posto, a za 6 mjeseci 650 d ili 585 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od 10 posto. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-1216 SOUR „Vjesnik“, Interna banka, s oznakom za „Laso“. Cijena za inozemstvo: DM 2,00, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,00. – Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00, SFRS 36,00 HFL 27,00, US\$ 15,00 – Uplata za devizni račun 30101-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb (za „Laso“).

Ekonomska propaganda: „Vjesnik“, Agencija za Marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6. Zadnja kolor-stranica 13000 d c/b stranica 9000 d.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26 XI 1973.

LASO 522 izlazi 14. 10. 1983.

I

Daleka su brda plivala u maglici, a prerijom je puhao topao, suh vjetar kasnog ljeta i lelujaio beskrajno more požutjele trave. Činilo se kao da su laka kola nikla iz zemlje, pojavivši se iznenada iz udoline. Pred vrancem uzletješe iz trave poljske ševe.

Catherine Morgan je spretno držala uzde i lako upravljala kolima. Imajući na sebi prugastu pamučnu haljinu, doimala se kao žena rančera ili farmera, ali nije nosila uškrobljenu kapu protiv sunca, zaštitni znak takvih žena. Umjesto toga, gusta joj je crna kosa bila svezana otraga jarkocrvenom vrpcom.

Sjedeći kraj nje, dječak je podigao glavu kao da njuška zrak poput divljeg ždrebeta. Oči su mu zadovoljno blistale dok je gledao najprije hitrog vranca, zatim svoju lijepu majku.

— Takni ga malo, Petey — reče ona, tobože se mrgodeći. — Ulijenio se.

Dječak se osmijehne i posegne za bičem. Nije bilo potrebno da dodirne živahnog vranca, nego je samo pucnuo bičem iznad njega.

Pogled mu zapne za jastreba koji je kružio na vedrom nebu i najjednom odletio niz vjetar, kao da ga je nešto uznemirilo.

Tada opazi oblačić prašine na cesti, oko pola kilometra ispred njih. Nešto bljesne.

— Pred nama su dva jahača, majko — prozbori.

Catherine Morgan kimne.

— Jedan od njih ima neobično sedlo, ukrašeno srebrom — reče.

— Zacijelo nije riječ o skitnici.

— Ne žur' se on nikamo — promrmlja Petey, gledajući suženih očiju dvojicu jahača koji su se, čini se, zaustavili.

— Petey, pripazi malo na gramatiku!

— I tata ponekad govori tako — odvrati dječak i osmijehne se.

— Zar to znači da govori kako valja?

— Pa, gotovo sve radi kako valja.

Catherine mu ne odgovori. Razabrala je kako se kroz prašinu svjetluca još nešto. Jedan je jahač primio ustima bocu. Ona čvrsto stegne uzde. Bili su već preblizu i nije mogla okrenuti kola.

Sjedeći na kićenom sedlu, Rick Belden se osvrne iza sebe i pogleda cestu. Iz usta mu je visjela cigareta. Buljio je trenutak-dva, a onda baci cigaretu.

— Hej, Lee — progovori — pogledaj onu curu na kolima!

Lee Smithers podigne bocu i povuče iz nje nekoliko velikih gutljaja. Obriše usta rukavom košulje i zagleda se kroz prašinu.

— Da, dobra je — promrmlja.

— Evo, hvataj!

Dobacio je bocu Ricku, koji je spretno uhvati.

Ispraznivši bocu, Rick je baci u travu. Lice mu se malo zgrči dok ga je alkohol pekao u želucu. Zavuče ruku u bisage i izvadi drugu bocu, pa je podigne prema suncu kako bi vidio piće u njoj.

Kola su se približila već na desetak metara. Obojica se okrenu i drsko zagledaju u skladno tijelo

Catherine Morgan. Nije ničime pokazala da joj se gade njihovi pogledi. Kratko im kimne dok su kola prolazila između njih i ne osvrne se. Dječak nije mogao odoljeti i okrene se da pogleda još jednom sedlo ukrašeno srebrom.

— Ne bulji u njih — opomene ga majka.

— Zanima me sedlo.

— Okreni se naprijed! Previše su popili.

Rick Belden otčepi zubima bocu dok je zakrvavljenim očima gledao za ženom. Brzo podigne bocu i počne piti iz nje.

— I ovu ćemo uskoro dokrajčiti — promrmlja pijano.

— Bit će nam to već treća boca danas, Rick! — pobuni se Lee Smithers. — Ti si popio najveći dio!

— Umukni! Ionako ih uvijek ja kupujem! — Rick povuče šešir na čelo. — Hajdemo!

— Prevruće je za jurnjavu.

— Konji neće trčati daleko. — Rick se naceri i pogleda za kolima, pa podbode mamuzama ridana.

— A, ne, Rick! — vikne promuklo Lee. — Okani se toga!

— Hajde, tikvane, pridruži mi se. Inače će pripasti samo meni!

Lee je oklijevao nekoliko trenutaka, a onda potjera konja za Rickom.

Začuvši brz topot kopita iza sebe, Catherine Morgan se osvrne, istrgne bič iz Peteyjeve ruke i ošine vranca. Nenaviknut na takav postupak, konj se malo propne i potrči brže. Kola su se njihala i poskakivala.

— Sustižu nas, majko — reče tiho Petey. Pogleda joj napeto lice. — Što hoće?

— Šuti! — odvrati ona odrješito.

Približavajući se, jašači se razdvoje. Sada je svaki bio s jedne strane ceste. Bjesomučno su udarali bičevima konje, kojima je već s gubica visjela pjena.

Rick Belden je bio oduševljen tom jurnjavom. Šešir mu je odletio s glave i visio otraga o uzici. Pogleda Leeja Smithersa i dovikne mu veselo. Lee se uznemireno nakesi. Nije mu se baš sviđala ta najnovija pustolovina gazdina sina, no znao je da bi ga Rick zamrzio za sva vremena kad mu se ne bi pridružio.

Petey se usplahireno primakne k majci. Spretno je upravljala kolima, pazeći na svaku jamu na krivudavoj cesti. Topot iza njih bijaše sve jači. Nije pogledala u stranu kad je kola dostigao Rick Belden i malo usporio konja kako bi bio u ravnini s njima.

S druge se strane pojavi Lee Smithers i produži prema vrančevoj glavi. Supijano posegne za njegovim uzdama i umalo padne sa sedla.

Petey stisne šake. Nije imao kod sebe nikakva oružja, čak ni onaj nožić što mu ga je otac darovao za prošli rodendan.

Rick se nagne i posegne za uz-
dama. Catherine Morgan naglo
ustane, zanjise se hvatajući ravno-
težu i tada ga svom snagom ošine
bičem po znojnom licu. Jauknuo
je i odmah skrenuo ridana što da-
lje od kola, desnom rukom pritis-
nuvši duboku posjekotinu.

Catherine se opet spusti na sje-
dalo, a Rick Belden razjareno pot-
jera ridana prema vrancu i zgrabi
uzde. Okrene glavu u stranu, kako
bi izbjegao udarce bičem, i
istrgne joj uzde iz ruku. Kad su
mu žvale ozlijedile osjetljivu gu-
bicu, vranac se propne i naglo
skoči ulijevo. Rudo pukne kad su
prednji kotači naletjeli na du-
boku brazdu na putu. Kola se
nagnu, ostanu za trenutak u tom
položaju i tada se prevrnu.

Petey spretno skoči s njih, ali
mu majka udari o zemlju, otkotr-
lja se i ostane ležati nepomično u
visokoj travi dok joj je iz usta cu-
rila krv. On se zavuče u visoku
travu i tada razrogačenih očiju
oprezno izviri iz svog skrovišta.

Catherine Morgan otvori oči i
ošamućeno pogleda oko sebe.
Vrpca u kosi joj je pukla, pa joj
se gusta crna kosa rasula po rame-
nima. Drhtavom rukom opipa izu-
darano lice i tada pogleda obo-
jicu nacerenih jahača.

— Prokleta drolja — izusti tiho
Rick Belden, pipajući duboku
posjekotinu na obrazu. — Umalo
mi je izbila oko, Lee.

Lee kimne suosjećajno i pri-
pito. Zagleda se u ženu.

— Zgodna je, Rick. Bogami!
Indijanka, ha? — reče i štucne.

Rock kimne i malo se zanjise u
sedlu.

— Počnimo — reče.

Catherine pokušava ustati. Zaste-
nje tiho, a ne čelu joj izbije znoj.

— Petey! — vikne.

Dječak podigne glavu. Prestra-
šeno proguta slinu vidjevši kako
se ona dvojica približavaju majci.

— Petey! — vikne ona opet.

Od boli joj se zgrči lice, te
udari stisnutom šakom po tvrdoj
zemlji. Obrati se sinu na materi-
njem, čejenskom jeziku. Zatraži
od njega da ode po oca.

— Neću — reče Petey glasno,
uspravivši se i stisnuvši šake.

Rick sjaše i raskorači se, gleda-
jući ozlijeđenu ženu. Obriše znoj
i krv s lica, pa se naceri.

Petey navali. Rick mirno pri-
čeka pravi trenutak, a onda za-
mahne lijevom rukom, udari ga
po glavi i sruši.

— Tornjaj se, mali — pro-
gunda.

— Bježi, Petey! — reče majka
na čejenskom. — Ovi će te ljudi
ubiti! Ne možeš tu ništa učiniti!
Idi po oca!

Rick zamahne nogom na dje-
čaka, ali se Petey spretno otkotr-
lja i nestane u travi, poput pre-
strašena zeca.

Rick malo podigne opasač i za-
gleda se ženi u oči. Nétremice ga
je promatrala. Lee strese glavom.

— Slušaj, Rick, ne znam baš je
li to pametno... — prozbori koleb-
ljivo.

— Nitko nam neće smetati —
odvrati Rick i pljesne ga po le-
dima. — Bit će naša.

— A mali?

— Ma, baš te briga za njega. —
Rick pljune. Pohotno se naceri
šutljivoj ženi o obližne usnice. —
Slušaj, Indijanko, nema ti smisla
da nam se odupireš. Ne možeš
nam pobjeći. Smiri se i uživaj. —
Posegne za njom. Ona mu uhvati
desnu ruku i zarine zube u šaku.
Odmah je zamahnuo nogom, uda-

rio je čizmom postrance po glavi i opet je srušio u travu. — Davo te odnio! — prostenje i počne lizati ranu.

— Ona je prava divlja mačka, Rick — reče Lee Smithers i obriše znoj sa suhonjavog lica. — Pustimo je. Ima dovoljno djevoika drugdje. Ovo će nam samo uvaliti u nevolje iz kojih nas neće izvući ni tvoj otac.

— On nas može izvući iz svake nevolje, ne zaboravi to!

— Možda, ali...

— Zar si poludio? — Rick Belden se ljutito okrene prema prijatelju. — Pogledaj je! Pogledaj, bogamu, te sise! Rijetko se mogu naći takve!

Nisu vidjeli dječaka kako se hitro šunja prema Rickovu ridanu, koji je pasao travu pedesetak metara od prevrnutih kola.

Rick opet podigne malo opasač i nagne se nad Indijanku. Borila se nijemo i odlučno. Uto se približi Lee. Svlada ga uzbuđenje kad je vidio kako se sukno trga s glatkih ramena. Klekne kraj Ricka.

Ipak se nije mogla oduprijeti njihovim čvrstim, pohotnim rukama. Strgnuše joj odjeću sa znojnog tijela i koljenima prikovaše uz tlo. Grcala je i umalo se uspjela osloboditi posljednjom snagom, ali je Rick Belden onespobio snažnim šamarom. Nakon toga ležala je nepomično dok su joj se grudi dizale i spuštale.

* * *

Petey Morgan se oprezno približavao ridanu. Na srebrnim se ukrasima na sedlu odražavalo sunce. Osvrne se prema kolima. Vranac se malo udaljio i mirno pasao. Jedan od one dvojice muš-

karaca stajao je, okrenut ledima prema Peteyju, gledao nešto u visokoj travi. Drugog nije bilo na vidiku.

Petey se znojnōm ridanu tiho obrati na čejskom jeziku kojem ga je naučio djed. Konj tiho zarže. Dječak ustane i pogladi mu gubicu. Ridan ga onjuši. Tada Petey uhvati uzde i podigne se u sedlo. Nije mogao nogama dosegnuti stremene, ali se čvrsto uhvatio koljenima i potjerao ridana u udolinu u kojoj ga ona dvojica nisu mogli vidjeti. Izjahavši na drugoj strani iz udoline i osvrnuvši se, vidio je onog čovjeka kako još stoji na istom mjestu. Majke nije bilo nigdje.

Zaputi se prema Pawleyju natjeravši konja u galop. Znao je da se iza njega događa nešto grozno, ali nije znao što.

II

Pawley je dremuckao na popodnevnom suncu. Bliještale su željezničke tračnice. Kraj željezničke je stanice spavao neki Indijanac, a blizu njega drijemao njegov pas. U debelom se blatu ispod rezervoara za opskrbu lokomotive vodom valjala svinja i roktala.

Prašnjavom su ulicom išla tri dječaka u svojoj najljepšoj nedjeljnoj odjeći. Bosonogi. Cipele su, svezane vezicama, objesili oko vrata.

— Misliš da je u svom uredu, Joey? — upita zabrinuto najmlađi među njima.

— Uvijek je u uredu, Harry — odgovori najviši dječak, praveći se važnim. — Šerif Matt Morgan ne dopušta razbojnicima ni bilo

komu drugom da stvaraju gužvu u Pawleyju, čak ni nedjeljom.

— Tako je — suglasi se treći dječak. — Kad bi, barem, bio s nama i Petey Morgan.

Ulicom polako dojaše neki osamljen jahač. Motajući cigaretu, zaustavi se kako bi pogledao pažljivo nekog biciklista koji se upravo vozio mimo njega. Nasmiješ se trojici dječaka.

— Sveca mu — prozbori i još jednom pogleda biciklista — u velikom se gradu može nedjeljom popodne vidjeti svakakvih čuda!

Ah, Pawley nije nikakav velik grad — reče Joey i prezirno puhne.

Jahač zapali šibicu i prijede pogledom po gotovo pustoj ulici.

— Potkraj osamdesetih i početkom devedesetih godina bilo je ovdje vrlo živo — napomene. Strese glavom i upali cigaretu. — Tko zna, možda jednog dana ovaj grad i nestane. Sada je ovdje vrlo mirno. — Produži prema željezničkoj stanici.

— Vidiš? — reče Joey i pogleda Harryja. — Šerif Morgan je ukrotio Pawley. Doznat ćeš kako se to dogodilo kad nam ispiča što je učinio.

— Eh, da se barem vrate stara vremena — promrmlja Harry i nezadovoljno pogleda ulicu. — Ovdje nema ničega osim onog starog i prljavog Indijanca koji spava kraj stanice.

— Zapamti jedno, Harry — reče Joey i uhvati ga za mršavo rame. — I gospoda Morgan je Indijanka, prava pravcata Čejenka. Zato se ne rugaj Indijancima i ne nazivaj ih prljavima.

— To znači da je Petey Morgan mješanac? — izusti zapanjeno Harry.

— Sto onda? — okomi se na njega ljutito treći dječak, Jimmy Tate. — Osim toga, upoznaš li mu djeda Kenoa, nećeš više govoriti podrugljivo o Indijancima i mješancima.

— Tako je — suglasi se Joey. — Petey priča da mu je djed bio vrlo hrabar ratnik.

— Neću više govoriti ružno o Indijancima — prošapće Harry i problijedi.

Joey produži prema šerifovu uredu i zastane pred velikim plakatom na bočnom zidu. Harry počese jednu nogu drugom.

— Je li na tom plakatu nekakav odmetnik, Joey? — zapita zapanjeno.

— Nije — odgovori Joey. — To je Teddy Roosevelt. On i nekakav Fairbanks. Natječu se za predsjednički i potpredsjednički položaj.

— Glasat ćeš za njih, Joey? — zapita odmah Harry.

— On će glasati? — izusti zajedljivo Jimmy i pljune u prašinu. — Pa, nije još odrastao, Harry.

— Glasat ću za njega i tog Fairbanksa kad mi bude dovoljno godina — prozbori Joey mršteći se. — Uostalom, ne zanimaju nas izbori, nego razgovor sa šerifom. — Popne se na verandu. — Šerife Morgane? — dovikne.

Na otvorenim se vratima pojavi Matt Morgan i nasloni na dovratnik, promatrajući trojicu prašnjavih dječaka. Oko bokova nije mu bio zakopčan opasač.

— Je li to nekakav napad, momci? — upita tiho i kucne prstom po šerifskoj zvijezdi. — Pazite, ja sam još na dužnosti.

— Gdje je Petey? — zapita Jimmy Tate.

— Nema ga kod kuće — doda Joey.

— Odvezao se s majkom u rezervat — odgovori im Matt. — Ondje se pripremaju neki plesovi i obredi, pa je majka htjela da ih oni vidi. — Zapazi im na licima razočaranje. — Brzo će se vratiti. Zar ste se dogovorili s njim o nečemu?

— Obećao nam je — progovori Harry i, obliznuvši usnice, pogleda ostale dječake — da će nam pokazati revolver kojim ste nekoć ustrijelili braću Bradley.

— Tako? — Matt protrlja obraz, a sive oči kao da su mu se malo natmurile.

— I namjeravao nam je pokazati kako ste to učinili — reče Jimmy. — Biste li nam to vi htjeli pokazati, šerife Morgan?

— Zacijelo vam je to Petey već mnogo puta ispričao — odvrati Matt i osmijehne se.

Joey kimne i položi ruku na Harryjevu glavu.

— Da, mi smo to čuli, ali Harry se tek nedavno doselio u Pawley — prozbori. — Biste li nam htjeli sve ispričati ponovo, samo zbog njega?

Matt sliježe ramenima. Preleti pogledom po tihoj ulici. Ništa nije tako dosadno kao nedjeljno popodne u Pawleyju. Doduše, on je kriv što je u gradu već odavno vrlo mirno.

— Hoćete li, šerife? — zamoli piskutavim glasom Harry.

— Dakle — započne Matt i gurne šešir na potiljak — braća Bradley bijahu vrlo opasni i podmukli. Pravi razbojnici. Dočekali su me u zasjedi kad sam koračnuo na ovu verandu.

— Što se tada dogodilo? — Harry uzbuđeno proguta slinu.

Matt pride potpornom stupu i gurne prste u dvije rupe na njemu, otprilike u razini prsiju.

— Vidiš li ove dvije rupe od metaka, Harry? — upita.

— Jedan je ispalio Jeb Bradley — prozbori Joey okrenuvši se prema Harryju.

— A drugi njegov brat Frank — doda Jimmy.

— Dobro, tko će od nas pričati kako se to zbilo? — reče im Matt i podboči se rukama o bokove.

— Oprostite — ispriča se Joey.

— Pokažite nam kako ste to učinili, šerife — progovori Harry.

— Više vas nećemo prekidati — obeća Jimmy.

— Dobro — reče Matt — nastavit ću, ali se moram najprije opremiti za predstavu. — Uđe u ured i zatvori iza sebe vrata.

Njegov pomoćnik, Andy Bellew, odmah digne pogled sa stola na kojem je slagao pasijans. Matt izvadi iz ladice opasač i vješto ga zakopča.

— Vježbat ćeš gađanje, Matt?

— upita kiselo Andy. — Ili ćeš opet pucati po braći Bradley?

— Neki Peteyjevi prijatelji žele čuti kako sam se obračunao s Bradleyjevima — odgovori Matt i osmijehne se. Izvuče iz korica kolt i isprazni ga. Zavrti bubanj. — Moram ponoviti staru igru.

— Koliko se sjećam — promrmlja Andy i počese se po bradi — ta borba nije bila baš igra.

— Nije — suglasi se Matt. Pogleda prema prašnjavom prozoru. Ondje su se uz staklo priljubila tri nosa. Namigne Andyju, zavrti kolt oko prsta i spusti ga u korice. Polako krene prema vratima. — Evo, počinje predstava — promrmlja i ponovo namigne Andyju. Tada povisi glas. — Evo, momci, bio sam ovdje, u uredu, kad sam začuo s ulice nekakvu

gužvu i pucnjavu. — Pogleda prema vratima, zatim ih oprezno otvori i pretjerano se poguri. — Evo, ovako sam odškrinuo vrata. — Korakne na verandu i pokaže niz ulicu. — Ondje, gdje je danas Nickova slastičarnica, bila je tada jedna kuća u kojoj su se okupljali pokvareni ljudi. Zvala se »Ružičasta pudlica«.

Dječaci su ga pažljivo pratili pogledom kad je koraknuo iza stupa u koji su se nekoć zabili meci.

— Jeb Bradley je bio ondje — nastavi Matt i pokaže uvis — na onom balkonu s druge strane ulice. Imao je revolver i sačmaricu, napunjenu. sačmom za krupnu divljač... gadna stvarčica. — Ja sam bio ovdje, a Frank Bradley se pojavio na vratima s desne strane, ondje je bila stara konjušnica... ona koja je lani izgorjela.

— Eh, da sam barem živio u ta stara vremena — prozbori zadivljeno Joey.

Uspravivši se, Matt opazi Andyja kako se nehajno naslanja na dovratnik i smijulji.

— Da, lijepa su bila ta stara vremena — reče.

— Prošlo je od tada devet-deset godina — promrmlja Andy.

— Uh, danas se ne čuje ovdje više nikakava pucnjava — progunda Jimmy gledajući rupe od metaka.

— Budi sretan što je tako, sinko — reče mu Matt.

— Nastavite, šerife — zatraži Harry, uzbuđeno se premještajući s noge na nogu. — Što se potom dogodilo!

— Stajao sam ovako — reče Matt i opet se poguri — ruke su mi visjele i bio sam spreman. Pripremili su mi gadnu zasjedu. Vje-

rovao sam da mi nema spasa. Kao što već rekoh, braća Bradley bijahu prave čegrtuše. — Duboko udahne zrak — Iznenada mi se trznula desna ruka. — Preplanula mu šaka zgrabi kolt i izvuče ga iz korica. Munjevito ga napne i uperi. — Povukao sam revolver i uhvatio na nišan Jeba Bradleyja.

S kraja ulice dopre brz topot kopita.

Morgan se osvrne i zapanji kad ugleda Peteyja kako galopira. Ridan se propne i zafrkće kad je dječak, razrogačenih očiju, povukao uzde. Andy odmah skoči s verande i počne smirivati konja.

— Što je? — zapita Matt.

Dječak otvori usta i zatvori ih. Malo se zanjiše u sedlu.

— Petey! — vikne Matt. Gdje ti je majka? Što je s njom, sine?

— Bilo je grozno, tata.

Matt Morgan problijedi. Uhvati sina i spusti ga sa sedla.

— Gdje je ona, Peley?

— Ondje na cesti... bilo je... a ona... — Dječak grčevito zajeca.

Ne oklijevajući više ni trenutak, Matt skoči u sedlo. Stavi sina pred sebe, pa podbode znojnog ridana.

— Osedlat ću konja i krenuti za tobom! — vikne Andy za njim.

* * *

— To se dogodilo ondje — prozbori Petey. — Eno kola.

Matt Morgan zaustavi umornog ridana, spusti sina na zemlju, pa i on sjaše. Preleti pogledom po okolini.

— Ostani ovdje — progovori tiho.

— Bila su dvojica — napomene Petey.

Matt izvuče kolt i, krenuvši prema kolima, počne ga puniti.

— Catherine! — dovikne. Čuli su se samo njegovi koraci po tvrdoj zemlji i stenjanje vjetra. — Catherine! — Tražio ju je u visokoj travi. — Catherine! Catherine!

Kad ju je ugledao zastane kao ukopan i mršavo mu lice ostane bez kapi krvi. Ležala je glave naslonjene na ispruženu desnu ruku, a dugačka joj je tamna kosa zaklonila lice. Doimala se tako kao da je mirno zaspala na toplom suncu. Zaprepašteno je gledao poderanu i krvavu odjeću i izgaženo tlo oko nje. Ispruži lijevu ruku prema ženi i nemoćno je spusti. Zadrhće mu mišićavo tijelo.

Promatrajući oca, Petey jasno nasluti što se dogodilo s majkom. Okrenuvši se, nasloni glavu na kičeno sedlo i uzalud pokuša prigušiti jecaje.

Matt polako klekne kraj žene. Nježno joj ukloni s lica i tijelo pokrije razderanom i prljavom odjećom. Digne je u naručaj i krene prema ridanu.

Tek tada zapazi kičeno selo na kojem je dojahao. Ugleda na njemu slova »C.B.«. Smrkne se.

— Uhvati vranca, Petey — reče dječaku. — Odvest ćemo majku kući.

III

Vraćajući se s pogreba, Matt Morgan korakne u šerifski ured, gdje je na stolu bilo sedlo ukraseno srebrom. Za njim uđu pomoćnici, Andy Bellew i Jeb Dobie, te stari Indijanac Keno, njegov tast, osjećajući se nelagodno u svečanim odijelima. Andy i Jeb se uznemire čim su ugledali sedlo. Pogled im počne smeteno

lutati po uredu. Jedino je Keno stajao kao kip.

Matt mu smota cigaretu, znajući da to starac nikako ne može naučiti, stavi mu je u usta i zatim smota jednu i sebi.

Keno uvuče dim u pluća i potom ga izdahne.

— Imam dvojicu starih prijatelja — prozbori tiho, kao da se obraća dimu. — Pouzdani su ratnici. Krenut ćemo za onima koji su to učinili. Možda ćemo ih morati dugo tražiti, ali ćemo ih naći i ubiti...

— Nije ih potrebno tražiti, oče — reče Matt. — Znam gdje su.

— Čini mi se da ti je ovo sedlo poznato, Matt — umiješa se Jeb Dobie.

— Da, poznato mi je.

— Čije je to sedlo? — zapita Keno, izvadivši cigaretu iz usta.

— Kam'o idemo? Naći ću ih i ubiti.

— Ne, to ne bi bilo dobro — reče blago Matt i položi mu ruku na rame. — Stvorio bi sebi samo nevolje i bijelci bi te, ako bi se našao pred njihovim sudom, svakako osudili.

— Ti su mi ljudi poslali kćerku u hladnu Zemlju sjenâ — reče Keno i uspravi se. — Idem za njima!

— Ja sam se oženio njome, Keno — podsjeti ga Matt. Pride sedlu i pregleda ga. — Izrađeno je vrlo lijepo.

— Napravio ga je ili Frazier, ili Gallup — natukne Jeb.

— Frazier — odvrati Matt, baci cigaretu na pod i polako je zgazi petom. — Sjećam se kad je napravljeno.

— Čije je, Matt? — zapita Andy. Matt prijede rukom preko srebrnih ukrasa, a onda je povuče

i obriše o kaput kao da je želi očistiti.

— To sedlo i ridan pripadaju čovjeku s kojim sam se nekoć družio — reče. — Bio mi je tada, prije desetak godina, blizak.

— Bogamu — prozbori tiho Jeb i naglo podigne glavu — nije to, valjda, Craig Belden?

Matt kimne. Iznenada otvori ladicu i izvadi iz nje lisičine. Ispruži ruku prema Andyju.

— Daj mi svoje — zatraži.

Andy odmah potraži svoje lisičine i dade mu ih.

— Slušaj, Matt — reče — možemo obavijestiti šerifa u Gun Hillu, pa neka on uhvati Craiga Beldena.

Matt zatrese glavom.

— Poznam Craiga Beldena bolje nego bilo tko drugi — odvrati.

— Nekoć mi je spasio život. Znam kakav je navodno danas, ali kakav god bio još je čovjek. Ne vjerujem da bi se upetljao u nešto ovakvo. Osim toga, ne bi štitio krivca.

— Slušaj, Matt, budi razuman — ustraje Andy. — Belden ima dvadesetak-tridesetak ljudi. Mogao je to učiniti bilo koji od njih.

Matt zatrese glavom, gledajući skupo sedlo.

— Otidi na željezničku stanicu i kupi mi kartu za večerašnji vlak, Andy — reče. — Želim preneti to sedlo osobno Craigu Beldenu.

Tada mu se približi Keno.

— Idem s tobom, Matt — reče.

— Ne smiješ!

— Ubit ćemo ih polako. Znam kako. Trajat će to dugo, vrlo dugo.

— Ne brini, Keno, sredit ću to ja, na svoj način.

Keno ga je promatrao ne skrivajući ponos. Zaželi mu sreću.

IV

U Gun Hillu je bilo bučno, kao i svake večeri. Ipak je najživlje bilo u krčmi »Potkova«.

Rick Belden je stajao za točionikom i hvatao ravnotežu držeći se za polupraznu bocu viskija. Od vremena do vremena bi se uspravio i napunio čašu, zatim bi se brzo uhvatio opet za bocu kako ne bi izgubio ravnotežu. Mutnih se očiju promatrao u zrcalu zaprljanom od muha. Zbog kraste na desnom obrazu lice mu se činilo nesimetričnim.

— Baldy — obrati se on glasno točitelju — morao bi povremeno očistiti to prokleta ogledalo tako da se čovjek može pošteno vidjeti.

— Većina se gostiju ne želi vidjeti kad su u takvu stanju u kakvu si ti — odvrati Baldy, brišući čašu prljavom krpom.

— Hoćeš mi reći... — progunda Rick i bijesno ga pogleda.

— Jasno si me čuo — odvrati nehajno Baldy.

Rick pusti čašu i položi ruku na kolt.

— Razbit ću ti metkom to zrcalo — zaprijeti.

— Slušaj, Belden, nije me ni malo briga tko si ti — reče mu Baldy. — Razbijaš li to ogledalo, tvoj će mi ga stari, bogami, platiti! Kao obično — doda tiho.

— On je za tebe gospodin Belden — progunda Rick.

— Gospodin Belden — izusti zajedljivo Baldy. Pogleda prema širokom stubištu koje je vodilo na prvi kat. Po njemu je upravo silazila ridokosa djevojka bujnih oblina.

Zastala je u podnožju stuba i počela prelaziti hladnim pogle-

dom po gostima. Kad ugleda Ricka njeno napudrano lice odmah se promijeni.

Baldy strese glavom, kao da je hoće upozoriti i kretnjom pokaže da je Rick previše popio. Međutim, ona pogladi na širokim bokovima kričavu haljinu i krene prema Ricku.

— O, Rickie! Dušo! — progovori glasno. — Nisam znala da si se vratio iz Oklahome! Gadno si mi nedostajao.

— Da? — Rick se okrene i pogleda je. — To je istina, Minnie? A zbog čega sam ti nedostajao?

— Zar ti moram pričati o tom pred svima, Rickie? — Ona ga uhvati za ruku i zagleda se u njega. — O bože! Što ti se dogodilo? Ogrebala te divlja mačka? — Dodirne mu krastu na posjekotini na licu.

— Tornjaj se! — Rick joj odgurne ruku. — Nestani! Večeras nemam vremena za tebe, Minnie.

Ona nakrivi glavu i napola zažmiri — Očito je imala dugačke nokte — promrmlja. — Gadno te raskrvarila.

— Tornjaj se!

— Baš mi je drago što sam vidjela da i tebe može netko raniti.

Rick se ugrize za donju usnicu i skrene pogled u stranu. Minnie ispruži ruku i opipa mu posjekotinu na obrazu.

— O, kako je duboka!

Rick se naglo okrene i ošamari je. Zateturala je natraške, naletjela na stolac i stropoštala se na pod. Oči joj se zaprepašteno rašire, a s usana poteče krv.

— Podlače prokleti!

U trenutku kad ju je udario, otvorila su se vrata i cijeli su prizor vidjela dva nova gosta. Jedan je bio visok, svijetlih očiju koje su

odudarale od preplanulog lica. Drugi bijaše niži, mišićava žilava tijela. Nosio je kolt nisko o boku. Na prvi se pogled vidjelo da je revolveraš.

— Eno ga, Skag — progovori visoki.

— Opija se — promrmlja Skag.

— To se moglo i očekivati, Beero. Baldy nije još opazio nove goste.

— Popij piće i idi odavde, gospodine Belden — reče. — Minnie nije dama ali je žena, pa je čak, ni ti ne smiješ tući.

— Idi k vragu! — progunda Rick.

Napuni čašu, ne obazirući se na gnjevne poglede sa svih strana. Nekoliko se ljudi digne i krene prema njemu. Tada opaze Skaga i Beera. Svi u krčmi obrate najednom pažnju kartama, novinama ili piću. Stanovnici Gun Hilla vladali su se plaho poput zečeva kad bi se god među njima pojavili plaćeni revolveraši Craiga Beldena.

Rick pogleda prezirno goste oko sebe i glasno se nasmije.

— Kukavice — reče i iskapi piće. Nije još opazio očeve ljude.

— Hajdemo, dječace! — progovori veselo Beero, naslonivši se nehajno na točionik.

Rick se žustro okrene. Donekle problijedi, ali ga ohrabri piće.

— Bogamu, koga zoveš dječakom? — progunda.

U međuvremenu je Skag pomogao Minnie da ustane. Otresala je prašinu s haljine, ne skidajući bijesni pogled s Ricka Beldena.

Skag se nasloni na točionik i kroz dim svoje cigarete zagleda u goste. Uznemirili su se pod njegovim hladnim pogledom.

— Ocu ti je nešto nestalo, dečko — progovori Beero. — Ne-

što do čega mu je veoma stalo. Nešto što si mu, smatra on, ti drpio s ranča.

Rick pocrveni. Letimice pogleda Skaga, koji mu kimne.

— Da, stari ti se gadno razbjesnio, Rick — potvrdi Skag. — Želi te odmah vidjeti!

Rick se uplaši. To mu se jasno vidjelo na licu. Osjeti mučninu u želucu. Znao je da otac ne bi poslao po njega ovu dvojicu kad ne bi postojao neki vrlo valjan razlog, a razlog mu je bio dobro poznat. Posegne za bocom, ali je Beero bio mnogo brži. Zgrabi je, nabije u nju čep i gurne prema kraju točionika, gdje se zaustavila pred Baldyjem.

— Idi do vraga, Beero! — progunda Rick. — Moraš slušati moja naređenja, razumiješ? Radiš kod moga oca.

Beero pljuče u pljuvačnicu i namigne Skagu.

— Da, Rick, znamo za koga radimo. On nam je naredio da te dovedemo k njemu. Pametnije ti je da dobrovoljno podeš s nama, jer inače...

— Inače? — izazovno ponovo Rick.

Beero pogleda svoje velike sake, zatim Minnie.

— Inače ću te uhvatiti za ovratnik i odvući kući, dječāče — odvraća. — Okani se pomisli da me udariš, jer ovaj put no nećeš imati pred sobom ženu. Razumiješ?

Rick navuče šešir na čelo i krene prema vratima. Nastojao je hodati razmetljivo.

— Umišljeni balavac — prišapne Beero Skagu. — Uvijek mi se svidala Minnie.

Skag kimne. Baci cigaretu i krene za njim prema vratima.

— Vidiš što mi je učinio, Beero? — dovikne Minnie.

Beero se okrene i mahne stisnutom šakom.

— Da, vidio sam — odgovori.

— Ne brini, Minnie, neću zaboraviti što ti je učinio.

Kad su njih trojica izišla, još su se neko vrijeme njihala iza njih vrata. Onda se topot, pa udalji.

Minnie pride točioniku i otvori bocu koju je odgurnuo Beero.

— Davo me odnio ako budem pila iz nje — progovori ljutito. — Daj mi drugu bocu, Baldy. Neću piti iz one iz koje je on lokao.

— Dobro. — Baldy sliježe ramenima. — Namaži nečime usne, Minnie. Vidiš da krvariš.

— Baš me briga! Što li je ovaj put učinio?

— Ah, tko bi to znao? Jasno mi je samo da Craig Belden nije poslao po njega Skaga i Beera bez razloga. Naduveni ušljivac! Moj bi ga petnaestogodišnji klinac mogao premlatiti u svako doba jednom rukom. — Baldy je lijeno brisao čašu. — Hm, ovaj put nije posrijedi nikakva sitnica. Nešto je mučilo tog momka kad je došao ovamo. Nešto mu je na savjesti.

— Njemu? — Minnie se nasmije. — On i nema savjest.

— Bilo kako bilo, zapamti moje riječi. Iz ovoga će se roditi nešto... nešto krupno.

* * *

Na zidovima velike dnevne sobe treperio je odsjaj vatre. Sjedeći pred ognjištem, rančer je buljio u plamen i čvrsto se držao za bočne stranice kožnatog naslonjača. Sa strane je stajao Lee Smithers i povremeno gutao slinu.

— Dobro — prozbori hladnim glasom rančer — ponovimo to još jednom. Kako je Rick izgubio moje sedlo?

— Kazao sam vam već, gospodine Belden...

— Bogamu, hoću to čuti još jednom!

— Dakle, navratili smo na pivo. Znae kako je kad pripeče sunce. Kad smo izišli iz krčme, oba su konja nestala, a i vaše sedlo.

— To se dogodilo u Pawleyju?

— Da, u Pawleyju. Znae kakav je Pawley.

— Poznam ga mnogo bolje nego ti i moj sin. Znam da vam nitko ne bi ukrao konje na glavnoj ulici usred bijela dana u nedjelju popodne.

— Vjerojatno nije netko znao pravila, gospodine Belden. Ja sam...

— Umukni! — Craig okrene glavu. — Čuju se konji. To su po svoj prilici momci s Rickom.

Lee problijedi. Preleti pogledom po golemoj sobi. Vidio je na zidovima puške, revolvere i uzde. Sve je to blo ukrašeno srebrom. Craig Belden se ponosio tim stvarima, a ponajviše nestalim sedlom.

Začuju se koraci na širokoj verandi, zatim kucanje na vratima.

— Do vruga — drekne rančer — znate da sam ovdje!

Vrata se širom otvore i uđe Rick Belden, praćen Skagom i Beerom.

— Jesi li ugodno putovao? — prozbori Craig i zagleda se u sina.

— Jesam.

— Doputovao si podnevnim vlakom, ha? Međutim, trebalo ti je mnogo vremena da prijedeš tih nekoliko kilometara do kuće.

— Oprosti, tata.

Belden ustane i prekriži debele ruke.

— Što je s konjima na kojima ste ti i Lee jahali? — zapita.

— Ukradeni su... vjerojatno.

— I moje sedlo, ha?

— Da — promrmlja Rick i obližne usnice.

— Ne sviđa mi se to. — Craig pljune u vatru. — Razumiješ?

Rick samo kimne. Činilo mu se kao da mu u utrobi gmižu crvi. U glavi mu je bubnjala krv i žudio je za pićem. Od početka je znao da će se morati suočiti s ocem i nagovorio je Leeja neka ode prvi na ranč i olakša mu položaj. Međutim, otac je bio bijesan kao ris.

— Onda? — zapita Craig.

Rick se premjesti s noge na nogu i pogleda kiselo Leeja.

— Platit ću sedlo — prozbori napokon.

Craig Belden zatrese polako glavom.

— A, ne. Novac mi ne znači baš ništa, to dobro znaš. — Zagleda se u sina kao da mu želi prodrijeti do dna duše. — Hoću da mi vratiš sedlo. Vрати mi ga, makar morao tragati za njim po cijelom kontinentu. Čuješ me?

Rick kimne. Potom se prestrašeno trzne kad je otac koraknuo prema njemu. Craig Belden pljesne sina po ramenu tako snažno da je momak malo zateturao.

— Dobro, ne brini previše zbog toga, sine. Međutim, da mi je netko drugi uzeo to sedlo, izmijenio bih mu lice. — Pažljivo se zagleda u Ricka. — Kad već govorimo o licu, koji ti se vrug dogodio? Porezao si se pri brijanju?

Rick žurno pokrije obraz rukom.

— Nije to ništa.

— Takvu je brazgotinu mogla napraviti samo neka razjarena dvonožna mačka, ha, Beero? — promrmlja Skag, čupkajući desno uho.

— Aha! — progunda Beero. — Ni tatino mu sedlo nije pomoglo da postane velik zavodnik kakvim se smatra. Ni onim srebrnim ukrasima nije uspio privući pažnju djevojaka u Pawleyju.

Rick skrene pogledom. Craig uperi pogled u svoje ljude, koji su se podrugljivo smijuljili, zatim u sina.

— Neću se miješati u to, sine — prozbori tiho. Vidjevši da Rick ići u vatru, doda: — Jesi li čuo što je rekao Beero, sine?

— Beero se uvijek šali — odvraća Rick.

Craig ponovo pogleda svoje ljude i smiješak na njihovim licima odmah izblijedi. Nije mogao podnijeti pomisao da mu je sin kukavica i da se ne usudi odgovoriti na izazov.

— Kako se prezivaš? — upita iznenada sina.

— Belden — odvraća Rick.

Craig ga gurne prema Beeru.

— Do vraga, onda budi dostojan tog imena! Napadni ga, sine!

Rick pogleda Beerovo široko, bezizražajno lice. Dabome, Beero mogao biti potpuno miran jer je znao da bez ikakva napora može izići nakraj s dvojicom-trojicom takvih momaka kakav je Rick.

— Hajde — reče ljutito Belden.

— Pripremi se, Beero!

— Šalite se, gospodine Belden?

— Izrekao si jednu drskost, pa se sada brani. Neću se uplesti, ma što se dogodilo.

— Dobro — promrmlja Beero i sliježe ramenima. — Međutim, umirem od straha.

Rick pocrveni. Obriše nadlaničnom desne ruke usta, a onda iznenada navali. Široko zamahne rukama, a Beero zaustavi udarce podlakticama i pogleda Craiga.

— Brani se! — dovikne mu rančer.

Beero opet sliježe ramenima. Zaustavi još tri udarca, zatim aperkatom prisili Ricka da se uspravi a onda ga pogodi desnim direktno tako da je odletio na divan, koji klizne prema zidu i udari o njega. Sa zida se otkvači slika i tresne Ricka po glavi.

— Ustani! — dovikne razjareno Craig Belden sinu. — Navali na njega!

Rick strese ošamućeno glavom i ustane. Beero ga je mirno promatrao, spustivši mišićave ruke.

— Čuvaj se sada, Beero — prozbori podrugljivo Skag i počne polako motati cigaretu.

Rick navali. Beero opet lako zaustavi kišu neopasnih udaraca, gotovo se ne pomaknuvši s mjesta i ne uzvrativši nijednim protударcem. Znojeći se i dašćući, Rick napokon ustukne korak-dva.

— Sada — reče Skag i kucne Beera po ramenu.

Beero kimne.

— Ovo ti je za Minnie — promrmlja, korakne naprijed, zabije lijevu šaku Ricku u trbuh i potom mu aperkatom dočeka bradu koja se počela spuštati, tako da mu je glava jurnula opet uvis.

Činilo se kao da Rick, teturajući natraške, pleše na petama. Naposljetku je bubnuo u zid, zanjihao se u stranu, za trenutak naslonio na Leeja Smithersa i tada se stropoštao. Počne povraćati.

— Je li dovoljno? — upita Beero pogledavši hladno Craiga.

Rančer kimne.

— Znaš što? — obrati se Beero Skagu i, zadovoljno se smješkajući, povuče uvis hlače. — Nakon ovog sam razgibavanja vraški raspoložen za pivo. — Pogleda još jednom Ricka i nasmije se. — Gadno izgleda.

U tom ga času Craig Belden sčepa za rame i okrene prema sebi. Pogodi ga desnicom u bradu tako da je odletio kroz vrata, koja je Skag upravo bio otvorio, izgubio ravnotežu i stropoštao se niz stube s verande. Craig podigne s poda njegov šešir i baci ga za njim.

— I ja se zovem Belden — dovikne. — Zapamti to, Beero!

— Jesi li još raspoložen za pivo, Beero? — upita Skag naslonjen na potporni stup, cerekajući se prijatelju.

— Umukni! — progunda Beero.

* * *

Craig Belden pride sinu i podigne ga na noge.

— Dobro, barem si pokušao — reče mu tiho. — Ne znam odakle ti ta posjekotina na obrazu niti me briga. To se tiče samo tebe i osobe koja te unakazila. Razumiješ?

Rick kimne. Kad je krenuo prema svojoj sobi, drhtalo mu je cijelo tijelo.

Craig pogleda Leeja Smithersa.

— Pripremi stvari za putovanje — reče mu — i podi s mojim sinom. Morate otići što prije odavde i pronaći sedlo.

V

Vlak, koji se sastojao od tri vagona, jednolično je huktao kroz preriju obasjanu mjesečinom.

Kloparanje kotača uspavljivalo je putnike.

Matt Morgan je stavio Belde novo sedlo na sjedalo nasuprot sebi. S vremena na vrijeme je vidio kako ostali putnici pogledavaju sedlo i njega.

Iznenada se otvore vrata na stražnjoj strani vagona i konduktter uvede mladu ženu. Putnici se, izuzev Matta, okrenu jedan za drugim prema njoj. U vagonu su sjedili samo muškarci.

— Znači, moram ostati u ovom vagonu? — upita žena kondukttera.

On sliježe ramenima.

— Imamo samo dva putnička vagona, a u onom drugom se ne smije pušiti.

— Da, to ste mi rekli već tri puta.

Konduktter pocrveni i žurno zatvori iza sebe vrata.

Ona ostane stajati, vrteći torbicu na dugačkom kožnatom remenu. Zapazila je već da su sva sjedala kraj prozorâ zauzeta.

Tada ustane neki trgovački putnik s tvrdim pustenim šeširom i osmijehne joj se.

— Izvolite ovamo, gospodice — reče. — Cijelo vrijeme čuvam ovo sjedalo za damu.

Ona otvori usta kako bi mu odgovorila i u tom trenu spazi sedlo nasuprot Mattu.

— Sjednite, gospodice — reče trgovački putnik i posegne za njenom rukom.

Ona ga nehajno pogleda.

— Prestanite! — odvrati. — Zar ne znate tko je dama, a tko nije?

— O, svakako, gospodice. Kako sam se mogao zabuniti?

Jedan se rančer veselo nasmije kad je prošla mimo nasmiješenoga trgovačkog putnika i zausta-

vila se kraj Mattova sjedala. Trgo-
vački se putnik nagne u prolaz
između sjedalâ i pogleda joj bo-
kove. Tiho zazviždi.

Ona izvadi cigaretu iz torbice i
kucne njome po lijevoj nadlanici.

— Dopustite, molim vas. — po-
novi ona glasnije.

Matt se napokon okrene od pro-
zora.

— Dopustite, molim vas — po-
novi ona glasnije.

Matt se napokon okrene i po-
gleda je. Donekle se iznenadila
ugledavši tugu u njegovim sivim
očima. Mahne cigaretom i koleb-
ljivo se osmijehne.

— Htjela bih samo vatre —
reče.

Najednom kao da je izišao iz
svoje ljuštore. Ustane, dotakne
prstom prašnjav šešir u znak poz-
drava i zapali cigaretu.

— Smijem li i vas ponuditi jed-
nom? — upita ga.

— Ne, hvala, radije ih sâm mo-
tam.

— Smijem li sjesti ovdje?

— Izvolite — odgovori on bez-
bojnim glasom.

— Dobro.

Pogladi suknju i sjedne. Matt se
spusti kraj nje. Trznula se kad ju
je kolt u koricama udario o meko
bedro.

— O, oprostite — reče Matt i
malo se odmakne.

— Nije to ništa. — Promatrala
je sedlo. — Imate vrlo lijepo
sedlo.

On kimne i zagleda se opet
kroz prozor.

— Napravljeno je u Pueblu zar-
ne? — ustraje žena.

Matt ponovo kimne.

— Niste baš razgovorljivi, ha?
— upita ona i zagleda mu se u
profil.

— Onakav sam kakav sam —
odgovori blagim glasom i pogleda
je.

Vlak je upravo prolazio kroz
zavoj, pa se ona za trenutak na-
sloni na njega. Kolt joj ponovo
pritisne bedro.

— Kamo putujete? — upita ga.

— U Gun Hill.

— To sam i mislila.

Gledala ga je kao da očekuje da
će se zbuniti što je naslutila
kamo putuje, no izraz lica mu se
nimalo ne promijeni.

Nagnula se prema prozoru
kako bi bacila van cigaretu, ali je
on uhvati za zglavak i uzme opu-
šak, pa ga baci na pod i zgnječi.
Tada je pusti, osmijehnuvši se vrlo
blijedo.

— Trava je suha i mogla bi vrlo
lako planuti — napomene joj.

— Dabome, trebalo je da mi-
slim na to — odvratila je i pocrve-
njela.

— Nije važno.

— Vi ste stočar? — zapita ona
nagnuvši se natrag i promatrajući
ga.

— Nisam.

— Tražite naftu?

— Ne tražim.

— Teksašanin?

— Iz Oklahome sam.

Ona se veselo nasmije.

— Što je šaljivo?

— Barem na jedno pitanje ni-
ste odgovorili niječno.

Matt je odmah pogleda i na pre-
planulom mu licu zatitra jedva
vidljiv smiješak.

— Putujem iz Lareda — na-
stavi žena. — Jeste li ikada bili
ondje?

— Prije mnogo godina.

— Ležala sam ondje u bolnici.
Ne sviđa mi se grad, a bolnica
smrdi.

– Da?
– Poslije sam presjela u ovaj vlak i vozila sam se u onom drugom vagonu, umirući od želje da zapalim cigaretu. Odakle vi putujete?

– Iz Pawleyja.

– Nesumnjivo je da niste trgovac, a to znači da ostaje još samo jedan posao kojim biste se mogli baviti.

– Čvrsto ste odlučili doznati što radim, ha?

Ona kimne.

– Vi ste predstavnik zakona – reče.

– Pogodili ste.

– Ne volite baš previše žene, zar ne? – Zbuni je njegov prodorni pogled. – Hm, do vraga, mora se nekako zaradivati za život. Jeste li oženjeni? – Nakrivi glavu.

– Ne morate mi odgovoriti. Već znam.

– Pogodili ste.

– Imate li djecu?

– Sina... zove se Petey.

– Drago mi je. Ova je zemlja pogodna za muškarce i pse, ali je pravi pakao za konje i žene.

– Hm, ne znam.

Uto lokomotiva zazviždi.

– Nema sumornijeg zvuka od takva zvižduka – izusti ona.

– Mogu vam reći, i zavijanje kojota u preriji noću zvuči vrlo sumorno.

– Ja sam Linda Lewis – predstavila se iznenada.

– Milo mi je. Ja sam Matt Morgan.

– Ime vam lijepo zvuči.

– Nije loše.

Ona izviri u prolaz između sjedala. Neki je pripit kauboj odmah pohotno pogleda. Htjela je popuštiti još jednu cigaretu, no znala je

da je sablažnjivo već to što kao žena puši na javnom mjestu, a kamoli ako puši cigaretu za cigaretom.

– Ako ste raspoloženi za još jednu cigaretu, samo zapuštite – reče joj Matt. – Meni ne smeta.

– A ostalima?

Matt preleti pogledom po putnicima. Trgovački mu se putnik htjede nakesiti, ali izgubi volju kad mu je ugledao prodorne sive oči. Matt izvadi šibicu, no Linda je već zapalila cigaretu.

– Mislio sam da nemate vatre.

– Htjela sam samo sjesti ovdje – odvrati ona i osmijehne se.

– Slušajte, gospodice Lewis...

– Zovite me Linda – prekine ga odmah.

– Dobro, Linda. Noćas nisam raspoložen za razgovor.

Ona počrveni, baci cigaretu na pod i zgazi je. Tada ustane.

– Slušajte, gospodine Morgane – obrati mu se tiho – ne znam kakva je vaša igra, ali vam mogu reći da ćete, ako idete u Gun Hill kao predstavnik zakona i tražite neprilike, imati tih neprilika preko glave. U to sam čvrsto uvjeren.

– Da? – odvrati on hladnokrvno.

Linda se nagne prema njemu.

– Znam čije je ovo sedlo – prišapne mu.

– Znam i ja – odgovori on isto tako tiho.

Netremice ga je promatrala trenutak-dva, a onda se uspravi.

– Ma, neka ide sve k vragu! – progunda i ode prema stražnjoj strani vagona, ne obazirući se na poglede drugih muškaraca.

Trgovački se putnik okrene na sjedalu, buljeći u njene izazovne bokove.

— Onaj je čovo, nema sumnje, čaknut — reče naglas.

Matt se okrene i pogleda ga. Trgovački se putnik odmah poguri na sjedalu i navuče šešir na oči.

Začuje se opet zvižduk lokomotive i odjekne među pustim brdima.

Vrijeme je sporo prolazilo.

Zaobišavši nisko brdašce i približavajući se raskršću nedaleko Gun Hilla, lokomotiva zazviždi dvaput dugo i dvaput kratko, upozoravajući sve koji bi se mogli začeti na cesti. Ubrzo nakon toga strojovoda počne kočiti jer se na vidiku pojavila željeznička stanica. Kroz prljave je prozore zasjalo jutarnje sunce.

— Gun Hill! — vikne kondukter. — Prerijski biser! Stojimo pet minuta, kako biste ovlažili grlo, gospodo! Nedaleko stanice vam je Charliejeva krčma!

Vlak se kretao sve sporije. Trgovački putnik zijevne gledajući kroz prozor.

— Bogamu — izusti — kao da smo na kraju svijeta. U pravoj zabiti. — Posegne za kovčegom i torbom s uzorcima.

Kauboju strpa u usta duhan i počne ga žvakati.

— Nije baš tako gadno — promrmlja.

— Gun Hill — reče zamišljeno trgovački putnik i strese glavom.

— Odakle tom gradu takvo ime?

— Tko to zna? — Kauboju pljune kroz otvoren prozor. — Uostalom, to ime i nije baš najprikladnije.

— Da? Kako bi trebalo da se zove grad?

— Beldenov grad! — odgovori glasno kauboju.

Neki se putnici nasmiju, neki namrgode. Samo se Matt Morgan vladao kao da nije ništa čuo. Otrese prašinu s kaputa, metne šešir na glavu i smota cigaretu dok se vlak zaustavlja. Onda uzme sedlo i krene prema vratima.

Iz vlaka side najprije Londa Lewis, za njon korakne na tlo Matt. Iza njega bijaše trgovački putnik, koji fićukne gledajući je.

— Kakvi zgodni gležnjevi! — promrmlja.

— Lijepa ždrebica — prozbori kauboju. — Vitkih putišta, podatnih slabina i pametnih očiju.

— Znam samo da bismo je kod nas u Philadelphiji zvali zgodnim komadom mesa — reče trgovački putnik.

Djevojka ga začuje i pogleda u stranu.

— Slušajte, imate predugačak jezik — izusti tiho Matt, okrenuvši se prema njemu.

— Kako se usudujete tako govoriti... — pobuni se trgovački putnik.

Međutim, kauboju ga odmah uhvati za ruku i zatrese glavom. Gledali su Matta kako uzima Lindi kovčeg iz ruke.

— Ali dovoljan vam je već vaš teret — reče ona.

— Moram vam se nekako ispričati što sam noćas bio vrlo osoran — odvrati Matt i osmijehne joj se.

— Zaista ste čudan čovjek — odgovori ona kroza smijeh.

— I ocu sam se učinio čudnim kad me prvi put ugledao.

Krenuše prema ulici koja se pružala usporedno sa željezničkim tračnicama. Trgovački ih je putnik srdito pratio pogledom.

— Kojeg si vraga umišlja? — progunda.

— Ne dirajte ga — opomene ga kauboj. — Ostavite ga na miru, razumijete?

— Zašto?

— Poslušaj što ti govori, stranče — umiješa se rančer prolazeći mimo njih. — Uskoro ćeš na prvi pogled prepoznati takve ljude, ako budeš dovoljno dugo živio.

— Hajdmo, plaćam piće — reče kauboj.

Na ulici su, kraj lakih kola, stajali Skag i Beero i gledali putnike kako idu prema gradu.

— Eno je — reče Skag.

Beero kimne i baci cigaru.

— Tko li je onaj čovo s njom?

— promrmlja.

— Davo me odnio ako znam. Međutim, znam čije sedlo nosi.

— Bogamu, to je starčevo sedlo!

— Vid ti je još vrlo dobar — reče Skag. — Ne samo što se dokopao starčeva sedla nego se dočepao i njegove cure. — Zazviždi tiho. — Očito se igra glavom.

— Ja ću ga srediti — izusti Beero. — Ti odvezi Lindu na ranč.

Skag sliježe ramenima. Promatrao je visokog stranca u tamnom odijelu.

— Linda! — dovikne Beero. — Ovdje smo! Čekamo te.

Ona zastane i pogleda ga, pa odgovori:

— Ne idem na ranč.

— Što ti to znači? — Beero iznenadeno raširi oči.

— Hajde, mala, ne tupi umiješa umijša se Skag i nestrpljivo koračne naprijed. — Stari ne voli čekati. Osim toga, nemam vremena za razbacivanje.

— Odsjet ću u Harperovu hotelu.

— Taman posla, Linda — progunda Beero.

— Čuli ste što vam je rekla — progovori tada Matt i spusti ženin kovčeg.

Bero otvori usta, ali ih zatvori čim ga je Skag pogledao. Poznaajući takvu vrstu ljudi, Skag se osmijehne Mattu. Znao je da ga ne može prestrašiti.

— Vrlo ću rado odvesti gospođicu Lewis do hotela — reče Skag i podigne lindin kovčeg. Pri tom prijede ispitivački pogledom po Mattovu kaputu, pitajući se gdje mu je revolver: pod pazuhom, u džepu ili o boku. — Vrlo rado. — Metne kovčeg na kola i pomogne djevojci da se popne na sjedalo. Tada sjedne kraj nje, kimne Mattu i potjera konje. — Vidjet ćemo se poslije u Charliejevoj krčmi, Beero! — dovikne preko ramena. Letimica pogleda Lindu, pa upita: — Ono ti je prijatelj?

— Upoznala sam ga u vlaku.

— U lošem je društvu — promrmlja Skag.

— S Beerom? To je istina.

— Ne, ne mislim na Beera, mislim na ono sedlo.

Stojeći na ulici, Matt zaustavi konduktera koji je upravo najje-ravao proći mimo njega.

— Kad uvečer polazi vlak za Pawley? — zapita.

— U devet sati. To je posljednji vlak.

— Hvala.

Matt izvadi žepni sat i otvori poklopac. Bilo je točno pola deset. Tada opazi da je na Beerovu konju žig »B« i upita:

— Je li to vaš konj?

Beero kimne.

— S ranča Craiga Beldena?

Beero opet kimne.

- Je li ranč daleko odavde?
- Nije. Nosite lijepo sedlo.
- Nije baš po mom ukusu. Previše je kićeno.
- Znate li komu pripada?
- Znam.

– Dobro, kakva je vaša igra? – promrmlja Beero, a svijetle mu se oči suze. Kad mu je Matt ponudioduahan i papirić, prihvatio je i smotao cigaretu, ne skidajući s njega pogled. – Pitao sam vas kakva je vaša igra.

- Hm, najradnije igram poker
- odvrati Matt, gledajući ga ne-remice.

Beero za trenutak zine zabezeknuto.

- Kažite gospodinu Beldenu da ću ga uskoro posjetiti – reče Matt i baci šibicu.

– Imate ime?

- Prepoznat će me kad me ugleda. – Matt uzme sedlo i krene prema glavnoj ulici. – Do videnja!

– Ovčjih mu govana! – progunda Beero gledajući za njim. Tada pride konju, hitro uzjaše i podbode ga mamuzama.

Kad se Matt približio konjušnici, konjušar prestane grabiti vilama sijeno i znatiželjno se zagleda u sedlo.

- Htio bih unajmiti kola – reče mu Matt i obriše znoj s lica.

– Došli ste baš na pravo mjesto. Želite li dva sjedala ili četiri, jednog konja ili dva?

- Četiri sjedala i dva konja. Možda ću dovesti sa sobom neke putnike.

– Imate lijepo sedlo. Pripada Craigu Beldenu, ha?

- Da – odgovori kratko Matt.

Konjušar nasloni vile na zid i ode po kola i konje. Matt pogleda niz sunčanu ulicu. Skag je upravo

pomagao Lindi da side s kola pred hotelom. Nema sumnje; ona nije baš čedna, ali je pametnija od većine žena koje se bave tim obrtom.

Uto konjušar doveze kola.

- Vjerojatno ću se brzo vratiti – reče mu Matt.

– Ne žurite se. Što dulje budu kola kod vas, to bolje. U posljednje nam vrijeme ne cvatu poslovi.

Popevši se na kola, Matt potjera konje. Na nogostupu su ljudi prekidali razgovor čim bi ugledali sedlo. Bilo im je poznato i znali su komu pripada. Gun Hillom se već pronio glas da je ukradeno.

Upisujući se u knjigu gostiju u hotelu, Linda pogleda kroz otvorena vrata i ugleda Matta kako se vozi mimo.

- Što li namjerava, Skag? – upita.

– Tko bi to znao. – Skag slježe ramenima. – Znam samo da se stari strahovito uzrujao što mu je sedlo nestalo. Čudno mi je nešto u svemu tom.

– Što?

- Vidjet ćemo.

* * *

Matt Morgan je vozio krivudavom cestom prema istoku. Suhi je vjetar povijao travu i jednolično šumio između telefonskih žica. U daljini se vidjela ograda, koja kao da se protezala unedogled.

Stigavši do ulaza na ranč, Matt side s kola i otvori vrata. Osvrne se. Craig Belden je stvorio golemo imanje, pomisli kad se opet popeo na kola. To se moglo i očekivati. Uvijek je, što god radio, težio za uspjehom. Možda i pretjerano. Sada je, čini se, dosegao vrhunac.

Pogleda blistavo sedlo kad ga je kupovao Craig Belden biješe potrošio na njega i posljednju paru. Ono je bilo za njega, tako reći, nagovještaj buduće raskoši.

VI

Sjedeći na ogradi obora, Craig Belden je gledao svoje momke kako žigošu stoku.

Podigavši se u sedlu Beero ga opazi već izdaleka.

Skočivši s konja, krene žurno prema oboru. Opazi krajičkom oka Ricka Beldena. Lice mu je još bilo prekriveno modricama i oteklo. Nasmije se u sebi.

— Gazdo! — dovikne.

— Što je? — odvrati Craig, okrenuvši se.

— Pojavio se, gazdo!

— Tko se pojavio?

— Konjokradica.

— Govoriš tako kao da su ti vrane popile mozak.

— Taj čovjek je jutros sišao s vlaka, drsko noseći vaše sedlo — reče Beero i gurne šešir na potiljak.

— Tko je on?

— Tko to zna? — Beero sliježe ramenima. — Kad sam ga upitao kako se zove, kazao mi je da ćete ga prepoznati čim ga ugledate.

— Rick! — vikne Craig skočivši na zemlju. — Dovedi mi konja.

Rick odmah posluša. Kad je doveo mrkova, uznemireno pogleda Beera, pa oca. Čuo je cijeli razgovor.

— Trebalo je da tim vlakom doputuje i Linda — reče Craig.

— Doputovala je — odgovori Beero.

— Gdje je onda, do vraga? Kazao sam tebi i Skagu da je dovedete ovamo.

— Nagovorila je Skaga da je odveze u Harperov hotel. Rekla je da će odsjesti ondje, a ne ovdje.

— Zar ti i Skag ne možete obaviti ni tako jednostavan zadatak? Niste je mogli dovesti ovamo?

— Hm — prozobri Beero kolebljivo — rekla je da neće doći ovamo, pa je nisam mogao dovući.

— Zašto je odsjela u Harperovu hotelu?

— Ne znam, gazdo. — Na Beerovu širokom licu zatitra jedva vidljiv zloban smiješak.

Craig Belden malo pocrveni. Žustro se popne u sedlo.

— Tko je taj klipani koji ima moje sedlo — zapita odrješito.

— Davao me odnio ako znam. Nisam ga još nikada vidio. Ipak, jedno znam.

— Što?

— Neće puzati ni pred kime... čak ni pred vama, gazda.

— To ćemo još vidjeti! Crno mu se piše ako ne postoji valjan razlog zbog kojeg je sedlo kod njega.

— Neću se nimalo začuditi ako postoji valjan razlog — odvrati Beero i ujahavši letimice pogleda Ricka.

Kad su njih dvojica odjahali uzbrdo prema kući, Rick obližne usnice i dotakne posjekotinu. Sada će biti gusto, pomisli. Tko zna kako će otac reagirati kad dozna što je učinio? Gledajući očeva široka leđa, najednom htjede uzjahati na konja i odjuriti što dalje odavde. Jedva jedvice se svlada.

Nekako je bio uspio odvratiti oca od toga da pošalje njega i Leeja po sedlo. Znao je da ih je onaj balavc, onaj mješanac, jasno

vidio i da ih je potanko opisao predstavnicima zakona. Stoga je smatrao da je, dok se buka ne stiša, najsigurniji na svom području.

Osuši mu se grlo i zgrči želudac dok je gledao prema kući. Tko li je onaj čovjek koji je donio sedlo u Gun Hill?

* * *

Srebrom ukrašeno sedlo ležalo je u prašini pred stubama što su vodile na verandu.

Craig Belden se namrgodi kad je, približivši se kući, ugledao svoju dragocjenost na tlu. Sjaše i, ne odvajajući oči od sedla, krene prema njemu.

Beero ga je pratio u stopu.

Letimice pogledavši prema verandi, Craig zapazi nekoga u sjeni na njoj. Obuzme ga čudna slutnja.

— Odnesi sedlo — reče okrenuvši se prema Beeru. — Neka mi ga momci očiste.

— Ali gazda...

— Do vraga, učini što sam ti rekao!

Beero sliježe ramenima. Zagleda se u sjenu na verandi. Prepoznao je stranca iz vlaka. Na posljedku uzme teško sedlo i ode.

Kad se Craig uspeo na verandu Matt ustane. Zureći u njega nekoliko trenutaka, Craig gurne šešir natrag i ispruži ručetu.

— Tko bi to očekivao? Matt! Matt Morgan!

— Kako si, Craig? — Matt pruži ruku.

— Dobro, vrlo dobro. Zdrav sam i čio. — Craig Belden zabaci glavu i nasmije se. — Tko bi pomislio da će me ovdje dočekati Matt Morgan! Vjerovao sam da me čeka konkokradica i da ću ga morati objesiti! Ovo je lijepo iznenađenje... vrlo lijepo.

Matt Morgan mu ne uzvрати osmijehom.

— Možda neće biti tako veselo kad ti ispričam zašto sam donio sedlo — promrmlja.

— Želim, dabome, čuti kako si ga se dočepao — reče Craig i pogleda ga — no najprije popijmo nešto. Hajdemo u kuću. — Otvorivši vrata, pogleda ga sa strane. — Jesi li našao tog lopova, ili lopove?

— Nisam, ali hoću.

— Znam da hoćeš? — Na Beldenovu se licu jasno vidio ponos kad je pokazao Mattu svoju veliku sobu. Očekivao je od njega divljenje. Matt je promatrao golemo ognjište, skupo oružje i druge ukrase, lijepe uljane slike i otmjeno pokućstvo. Morao bi nekoliko godina štedjeti cijelu svoju šerifsku plaću da bi mogao tako urediti sobu.

— Sjedni, Matt. Nismo se vidjeli već deset godina, zar ne?

Matt kimne. Stavi šešir na stolicu i obriše znoj sa čela.

— Još si šerif u Pawleyju?

— Jesam.

— Odavno namjeravam pozvati tebe i suprugu ovamo na kratak odmor. Imam dovoljno mjesta u kući. Mogli bismo pripremiti pravu staromodnu zabavu, peći meso i plesati. Međutim, znaš kako je, Matt. Stalno sam zauzet. Moram se brinuti o velikom ranču, bavim se i nekim drugim poslovima, a počeo sam se petljati i u politiku.

— Da, znam kako je — odvрати kiselo Matt.

— Sjećaš se onih dana kad smo se družili na granici? Sjećaš se kako smo zamišljali budućnost, kovali planove dok smo sjedili kraj logorske vatre? Nismo imali

ni prebijene pare, hlače su nam bile zakrpane na stotinu mjesta i imali smo samo jednu košulju. — Široko se osmjehnuvši, rančer otvori ormarić i pogleda razne boce, svakakvih oblika i boja. — Trebalo je da ostaneš uz mene, Matt — reče preko ramena. — Sto mu gromova, polovica bi ovog ranča sada pripadala tebi, no uvijek si shvaćao sve olako. Sutra, sutra, govorio si kad bih ja nestrpljivo čekao da krenemo dalje i nešto poduzmemo.

— Hm da — izusti tiho Matt, kružeći pogledom po sobi — očito si uspio.

— Ako se ne varam, najmiliji ti je viski — promrmlja Craig vadeći bocu.

— Da, dobro si zapamtio.

Craig napuni čaše, a onda sjedne i ispruži noge, ne obazirući se na to što mamuzama dere debeli sag.

— Nemoj misliti da mene zanima samo novac, Matt. Važnija mi je zemlja. Uvijek mi je bila važnija. Sagrađio sam veliku kuću nasred posjeda, a zemlja mi se proteže tako daleko da bi, kad bih je htio obići, morao promijeniti dva konja. — Craig se namršti i zagleda u sag. — U životu se mora steci nešto, Matt. Nešto što se može ostaviti sinu. Moj dječak neće zaboraviti što sam učinio za njega.

— Imaš sina? Nisam to znao, Craig.

— Bilo mu je tek sedam godina kad smo se mi družili.

— Gdje je sada?

— Negdje u blizini. Nemirne je naravi. Žena mi je umrla pri porođaju. Dječaka su neko vrijeme, dok sam ja lutao, odgajali njeni roditelji.

— Nisi mi nikad spomenuo da si oženjen.

— Nisam, Matt. — Craig je buljio u čizme. — Bilo mi je to suviše mučno. Umrla je, kao što rekoh, pri porođaju, a to znači da mi je dječak dvostruko važniji nego što bi bio inače. On mi je jedina uspomena na nju i samo mi on može pomoći da ne budem suviše osamljen u starosti. Svidjet će ti se, Matt, vidjet ćeš.

— Vjerojatno.

— Nazdravimo našim davnim danima! — reče Craig i podigne čašu. — U zdravlje!

— U zdravlje!

— Pričaj mi sada o mom sedlu, Matt.

— Kako si ga izgubio?

— Hm, posudio ga je moj sin Rick. Krenuo je u Pawley s jednim svojim prijateljem, Leejem Smithersom. Navratili su u krčmu, a kad su izišli nije bilo ni njihovih konja ni mog sedla. — Craig se nakesi. — Zapanjio sam se doznajući da ti se po Pawleyju još vrzmaju konjokradice, Matt.

Matt se nagne naprijed, ne obazirući se na šalu.

— Kojeg su dana navratili u krčmu u Pawleyju?

— Čekaj da se sjetim. U subotu? Ne. U nedjelju, da, u nedjelju.

— Baš onog dana kad mi je žena silovana i ubijena.

— Zaboga, Matt, što to govoriš?

— Craig zaprepašteno razrogači oči i nagne se naprijed. — Cijelo vrijeme slušaš moje brbljarije i ne spominješ to ni jednom riječi!

Matt se zagleda u čašu. Tijelom mu opet prostruji bol. Znao je da će, što god rekao, otkriti svoje prave osjećaje.

— Mogu li ti nekako pomoći?
— nastavi Craig. — Zaboga, što se može kazati prijatelju u ovakvu trenutku? — Podigne čašu i ponovo je spusti. Zavrti glavom. — O, bože moj! — prošapće.

— Ženu su mi ubila dvojica — reče Matt i metne čašu na stol. — Vjerojatno baš ona dvojica koja su ukrala konje i sedlo.

Craig Belden ustane i ponovo napuni čaše.

— Nastavi — reče preko ramena.

Matt ga je pažljivo promatrao.

— Donio sam ti sedlo nadajući se da ćeš mi pomoći da pronadem tu dvojicu.

— Naravno! — prozbori odmah Craig. — Obustavit ću odmah posao na ranču. Poslat ću sve svoje ljude u potragu, a zatražit ću i pomoć građana iz Gun Hilla. Pomoći će ti svi sposobni ljudi u okolici. Ja sam ovdje utjecajan, Matt. — Načas zašuti a onda nastavi. — Nezgodno je samo što ne bismo tu dvojicu, kad bi i ovog časa ušli u sobu, vjerojatno prepoznali. To je najgore u svemu, zar ne?

— Prepoznat ću jednog od njih, Craig.

— Kako?

— Jednog je od njih moja žena ošinula bičem. Moj sin Petey kaže da mu je rasjekla meso gotovo do kosti.

— Da? — Craig stegne čašu. — A gdje taj gad ima posjekotinu?

Matt prijede prstom po desnom obrazu, od oka do usta.

— Ovdje.

U Craigovoj se snažnoj šaci iznenada rasprsne čaša. Viski i krv se pomiješaju i počnu kapati na sag. Kao da nije ni opazio ozljedu.

— Operi prste — reče mu Matt. — Posjekotine ostavljaju ožiljke. Ubojica će nositi brazgotinu do kraja života. Catherine ga je obilježila za sva vremena.

Craig polako kimne. Otvori šaku i baci staklene krhotine na sag. Onda izvadi iz džepa maramicu i omota je oko šake.

— Jesi li vidio čovjeka s takvom ozljedom, Craig?

Rančer je šutio i vezao zubima maramicu.

— Jesi li ga vidio?

— Nisam — odgovori napokon Craig.

— Siguran si?

— Dajem ti riječ.

— Dobro, to mi je dovoljno. Tog sam dana bio u svom uredu. Nitko nije prijavio ni meni ni mojim pomoćnicima krađu konja u Pawleyju.

— Momci su se, vjerojatno, uplašili što ću kazati kad doznam da mi je nestalo sedlo. Baš me briga za konje. Imam ih stotine. Međutim, sedlo mi je važno. Možda je Rick pomislio da ću ga sâm pronaći.

— Možda. Nego, u mene je tvoj ridan.

— Zadrži ga kao dar, Matt.

Matt ustane, stavi šešir na glavu i iskapi piće.

— Neću ga zadržati, Craig. Ipak, hvala ti. Ne bih htio da me podsjeća na ono što se dogodilo. Razumiješ me?

— Učinit ću sve što je u mojoj moći da se te ubojice pronađu — reče Belden, pa i on ustane.

— Hvala ti. — Matt izide na verandu i zagleda se niz dugački obronak. — Htio bih porazgovarati s Rickom i njegovim prijateljem — prozbori nehajno.

– Zašto? Oni ti ne mogu baš ništa kazati, Matt. Kao što već rekoh, bili su u nekoj krčmi u Pawleyju i za to im je vrijeme neki podlac ukradio konje. Ništa ti drugo ne mogu oni ispričati.

– Znači, to je sve što su ti rekli?

– Da.

Matt kimne, ne gledajući starog prijatelja.

– Koji od njih ima ranu na desnom obrazu, Craig?

– Na što ciljaš, Matt? – upita Belden, problijedjevši.

– Jedan od one dvojice koji su silovali i ubili Chatherine ima ranu na licu – napomene Matt i ponovo prijede prstom po desnom obrazu. Oči su mu bile poput leda.

Craig ga pokuša pogledati u oči, ali naposljetku skrene pogled.

– Sin ti laže – progovori polako Matt. – Niti su mu u Pawleyju ukrali konje, niti su momci te nedjelje pili u nekoj tamošnjoj krčmi.

– Ma, nemoj? Zar ti nadzireš sve koji nedjeljom popodne gucnu nešto u Pawleyju?

– Ne moram nikoga nadzirati. U Pawleyju postoje dvije krčme. Nedjeljom su zatvorene. Taj sam propis uveo još prije nekoliko mjeseci.

Zašumi vjetar. Pokrene se velika vjetrenjača. Krila su joj se vrtjela sve brže i brže.

– Gdje je Rick? – zapita Matt.

– Ne znam.

– Htio bih razgovarati s njim i njegovim prijateljem.

– Slušaj, Matt, nemoj sada...

– Je li to učinio tvoj sin, Craig?

– Nije! Prepusti sve meni, Matt, ja ću to srediti. Ja ću...

– Pronaći ćeš mi onu dvojicu.

– Čekaj, Matt, ne možeš ti meni ništa naređivati. Ja sam Craig Belden. Meni nitko ne naređuje.

– Možeš birati, Craig. Ili mi pronadi tu dvojicu, ili ću ih ja pronaći.

– Slušaj – progovori brzo Belden – ostavi mi Ricka na miru, a ja ću se pobrinuti da dobiješ Leeja Smithersa.

– Još se nisi promijenio, Craig.

– Matt pljune. – Još si spreman za svakakve nagodbe.

– Ne smiješ mi ni taknuti sina! Je li ti jasno?

– Jasno mi je samo jedno: žena mi je silovana i ubijena. Ako su to učinila njih dvojica, pošteno će im se suditi. Ništa im drugo ne mogu obećati.

– U Pawleyju? Ne nasmijavaj me, Matt. Odvedi Smithersa, a sina mi ostavi na miru. Opominjem te!

Matt pogleda oblačice na nebu.

– Opominješ ha? – upita tiho.

– Trebalo je da mi vidiš ženu kad sam je našao u preriji. Sin mi je stajao kao kip i nije još mogao shvatiti da je nestala zauvijek.

Craig spusti pogled na izbočinu pod Mattovim kaputom i ustukne.

– Ne pokušavaj ništa, Craig – upozori ga Matt i strese glavom.

– Nikada mi nisi bio dorastao, a kad bi me sada i ustrijelio, ne bi mogao spasiti sina. Izveo je jedan od najtežih zločina. Ako i zaustaviš mene, doći će po njega drugi predstavnici zakona. – Zapazivši Beera, koji je stajao kraj vjetrenjače i polako motao cigaretu, doda: – Da, mogao bi me ukloniti, Craig, ali neću spasiti Ricka time da mene ubiješ. ovako ili onako,

— Do sada sam ja slušao tebe, a sada ti slušaj mene! — reče Craig i ratoborno isturi bradu. — Ovim krajem ja vladam. Vladam gradom. Vladam šerifom. Stoga me slušaj dobro. Popni se u večerašnji vlak iz Gun Hilla i ne vraćaj se. Nitko te neće danas ni dirnuti ako obećaš da ćeš se ukrcati u taj vlak.

— Da, ukrcat ću se u taj vlak, Craig, a sa mnom će biti dvojica uhapšenika.

Matt side s verande i krene prema kolima. Beero zapali cigaretu i pogleda Craiga, ali rančer zaniječe glavom.

— Vlak kreće u devet sati, Craig — dovikne Matt pošto se popeo na kola. — Ako ne dođu oni k meni, ja ću doći po njih!

Ošine konje. Vozeći se nizbrdo, jednom se ne osvrne.

— Beero! — drekne Belden. — Pozovi Skaga! Požuri! Moramo brzo nešto obaviti!

VII

Matt Morgan zaustavi kola pred šerifskim uredom u Gun Hillu. Vrata su bila otvorena i iznutra se leluja van duhanski dim.

Za pisaćim je stolom sjedio trbušast čovjek i stezao zubima cigaru. Kad je ušao Matt, digne glavu.

— Je li šerif u uredu? — upita Morgan.

— Ne znam.

— Što to znači?

— Najprije mi recite što hoćete.

— Tražim dvojicu zbog silovanja i ubojstva. Uobičajeno je da se obavijesti mjesni šerif.

— Ovaj put nije potrebno, Morgan. — Debeljko protrlja lice.

— Ja vas ne poznam. Kako vi poznate mene?

— Opisali su mi vas.

Matt pogleda telefon na zidu i sjeti se telefonskih stupova duž ceste što vodi na Craigov ranč.

— Vjerojatno očekujete od mene pomoć? — promrmlja debeljko, promatrajući cigaru.

— To je uobičajeno, zar ne?

— Možda jest, možda i nije.

— Hoćete reći, nije uobičajeno u Gun Hillu?

— Shvatite to kako god želite.

— Tko ste vi?

— Josh Bartlett.

— Šerifov pomoćnik?

Bartlett zaniječe glavom i pokaže na lijevu stranu prsluka. Tu je bila prikvačena zvijezda.

— Šerif glavom — odgovori.

— Znači, vi ste šerif Bartlett?

Bartlett otkvači zvijezdu i baci je u ladicu.

— Danas nisam.

— Dobro, što to znači?

Bartlett ustane i otrese pepeo s prsluka i hlača. Pride prozoru i pogleda van.

— Dodite ovamo — reče, Kad mu je Matt prišao i pogledao glavnu ulicu, položi mu na rame debelu šaku. — Vidite li onaj veliki hotel? Pripada Craigu Beldenu. A onu konjušnicu? I ona je Beldenova. A ona trgovina? Također je Beldenova. Mogao bih tako nabrajati vrlo dugo. Obori za stoku na željezničkoj stanici. Dvije krčme. I tako dalje, i tako dalje...

Matt zbaci s ramena njegovu šaku.

— Sve u gradu pripada Craigu Beldenu, pa i predstavnici zakona.

— Čovjek mora gledati dalje od nosa — odvрати Bartlett pocrvenjevši.

— Drugim riječima, Belden vam je dodijelio ovaj položaj?

— Otprilike. Svida mi se Gun Hill, a svida mi se i šerifski položaj. — Bartlett zapali novu cigaru i puhne oblak dima. — Možda će jednog dana Beldenov stisak popustiti, neće više vladati cijelim krajem kao sada, i tada će se, možda, okolnosti promijeniti. Međutim, zasad mi nije ni nakraj pameti da srljam.

— Vi sebe nazivate šerifom? Pa, vi ste običan ljigavi političar!

— Čekajte! — Bartlett jače pocrveni. — Samo nastojim postupiti razborito.

— Smrdite mi, mogu vam reći. Vi ste pravi pravcati gad.

— Slušajte, vi! — Bartlett koračne prema njemu. — Ovdje sam ja šerif i na mom području ne možete mi soliti pamet. — Zaprijeti šakom Mattu ispred nosa. Zapamtite to!

Matt ga odmah pljusne desnom rukom i izbiје mu cigaru iz usta.

— Uhvatit ću one zločince, pomogli mi vi ili ne — reče. — Kad večeras odem iz Gun Hilla, ubojice će biti sa mnom.

— Nećete odavde otići živi — zareži Bartlett, gledajući ga razjareno.

— Ne miješajte se u to, Bartlett! — reče Matt i krene prema vratima.

— Ja? Nasmijavate me. Nije potrebno da se umiješam. Uvidjet ćete to. Pljunut ću na vaš grob, Morgan.

— Ni za što drugo niste sposobni — odvрати Matt i kratko se nasmije, pa izide.

— Oholi gade — progunda Bartlett sebi u bradu, gledajući za njim kroz prozor. — Odzvonit će ti, vidjet ćeš. Posegne za telefonom. — Nema sumnje, gospodina Beldena zanima što se ovdje dogodilo.

* * *

Craig Belden je stajao pred kućom, palaca zakvačenih za opasač. Gledao je Ricka i Leeja kako jašu prema njemu, praćeni Beerom i Skagom.

Rick skoči s konja. Lee je još malo oklijevao. Pogleda dvojicu iza sebe pa ipak polako sjaše.

— Beero kaže da me želiš vidjeti, tata — progovori Rick.

Craig pogleda njega, pa Leeja.

— Lagali ste mi u vezi sa sedlom — reče im hladnim glasom.

— Slušajte, gospodine Beldene... — započne Lee i gurne šešir na potiljak.

— Jezik za zube!

— Čekaj, tata — umiješa se Rick, uznemireno žmirkajući. — Ne možeš tako razgovarati s Leejem.

— Razgovarat ću i s njim i s tobom kako me volja. Kažem, obojica ste mi lagali!

Mladići se pogledaju.

— Uplašili smo se, tata — prozbori tiho Rick. — Znaš da ti uvijek govorim istinu.

— Imate i te kako valjanih razloga za strah.

— Kako to mislite? — upita Lee.

— Što se dogodilo s onom ženom u Pawleyju? progunda Craig, netremice ih promatrajući.

Rick probljedi.

— Nismo joj namjeravali nanijeti nikakvo zlo — prošapće.

— Da... da... — odmah mu se pridruži Lee.

— Jednom si mi rekao da ne postoji ništa ljepše od mlade, naočite Indijanke — osmjeli se Rick i digne glavu donekle prkosno. — Uostalom, nismo je ozlijedili. Vjerojatno je pala ili joj se dogodilo nešto drugo kad smo već otišli.

— Znae li tko je bila ta žena?

— Ah, nekakva obična prljava Indijanka, gospodine Belden — reče Lee i odmahne rukom.

— Ti umukni!

— Čekajte malo — razljuti se Lee i pocrveni.

Craig mu hitro pride i ošamari ga nadlanicom. Lee zatetura natraške i umalo se sruši. Zapanjeno se zagleda u rančera i polako opipa raskrvarena usta. Belden izvadi novčanik i baci mu nekoliko novčanica u prašinu pred nogama.

— Tornjaj se odavde dok te nisam ubio — reče mu tiho.

Lee posegne za novčanicama, ne skidajući prestrašen pogled s rančera. Zatim žurno strpa novac u džep košulje, pa se popne na konja i okrene ga. U tom mu času Beero ošine konja bičem, tako da je poskočio i umalo zbacio sa sebe prestrašenog mladića.

Kad je Lee odgalopirao, Craig Belden obriše ruku o košulju.

— Idi, Beero — reče. — I ti, Skag. Privremeno mi niste potrebni. Ostanite u spavaonici dok vas ne pozovem. — Pričeka da se obojica udalje, a onda se okrene sinu, koji se usplahireno premještao s noge na nogu. — Nadao sam se da ću od tebe stvoriti pravog čovjeka.

— Zaboga, tata, nisam ja kriv!

— zacvili Rick i još više razljuti oca. — Na mene se svaljuje krivnja za sve što se dogodi. Zapravo, nitko nije kriv.

— Nije? Drži jezik za zubima i slušaj me. Slušaj me vrlo pažljivo, dječace, jer ti o mojim riječima možda ovisi život.

— Nisam ništa učinio. Ne sviđa mi se kad me optužuješ bez razloga.

Craig ga čuše.

— Rekao sam ti da me slušaš!

— Počne gurati pred sobom Ricka i zaustavi se tek kad je mladić dotaknuo ledima svog konja.

— Silovali ste i ubili ženu Matta Morgana. Znaš li tko je on? Bio mi je prijatelj. Nekoć smo se družili na granici dan na dan. Znaš li što to znači? Ne znaš, dabome. Međutim, možda ćeš shvatiti ovo: ubio si ženu moga najboljeg prijatelja!

— Dogodilo se to sasvim slučajno! Kunem ti se!

— Doputovao je u Gun Hill po tebe i Leeja. Ukrca li se s tobom večeras u vlak, visjet ćeš. To je jasno kao dan. Više ti neću moći pomoći. Prvi put nećeš se moći sakriti iza mene.

— Ne bojim ga se! — Rick se uspravi.

— Ne bojiš? Hm, i mnogo spret-niji su se ljudi bojali Matta Morgana. Sasvim opravdano.

— Znam rukovati revolverom. Ti si me naučio. Rekao si da sam vješt. Sjećaš se?

— Da — prozbori polako rančer — vješt si... kad treba pogoditi limenke na ogradi ili smrskati glavu čegrtuši, no nisi se još nikada suočio s protivnikom koji može uzvratiti paljbom. Pogotovo se nisi našao nasuprot čovjeku poput Morgana. On puca ne razmišljajući, kao da mu je puca-nje u krvi, i može smireno uzvratiti vatrom baš kao kad ti gadaš limenke.

Rick postepeno shvati očeve riječi. Obriše lice i osvrne se oko sebe donekle izbezumljeno.

— Odjahat ću odavde — reče.
— Sakrit ću se u brdima.

Craig zaniječe glavom, pa pogleda prema Gun Hillu.

— Ne, to bi bilo uzalud — odvratila — Ne poznaš takav soj ljudi... ne poznaš stare ratnike s granice. On bi tragao za tobom dok te ne bi pronašao.

— Što mogu onda učiniti?

— Do vraga, ne popuštaj panici! Ostat ćeš ovdje gdje te mogu štititi, gdje ja odlučujem o pravdi.

— Što mi predlažeš? — upita plaho Rick.

— Pozovi Beera i Skaga. Odjaši s njima prema gradu. Pažljivo zaobidite grad i ušuljajte se u Charlijevu krčmu. Neka njih dvojica ostanu uz tebe i suprotstave se Morganu ako ti on uđe u trag.

— Da? A što ćeš ti učiniti? — gotovo krikne Rick, blijed kao krpa.

— Moram razmisliti.

— Što će biti s Leejem? I on je u tom sudjelovao.

— Dobro, barem ti se ne može prigovoriti da si iznevjerio prijatelja.

— Što će biti s njim? — ustraje Rick.

Craig sliježe ramenima.

— Napit će se za jedan sat, za dva bit će već mrtav — odgovori.

— Možda to smiri Morgana. No, neće smiriti i mene.

Umornim koracima krene prema kući i uđe u nju.

Rick se osvrne oko sebe kao da Matt Morgan već stoji iza njega. Ovlaži usne i spusti ruku na revolver. Tada se popne na konja i odjaše prema spavaonici.

Na prečku za vezanje konja pred krčmom »Potkova« naslanjala su se trojica muškaraca i gledala vitkog, plećatog stranca dok je išao prema njima iz konjušnice. Na kaputu mu se svjetlucala zvijezda. Matt se zaustavi pred njima.

— Tražim jednog čovjeka — progovori. — Zove se Rick Belden.

— Nikada nisam čuo za njega — odvratila najviši među onom trojicom.

— Nepoznati mi je — doda ridokosi čovjek.

Treći je promatrao šerifsku zvijezdu.

— Zašto ga tražite? — upita.

— Htio bih razgovarati s njim ili s njegovim prijateljem Leejem Smithersom.

Visoki zatrese glavom.

— Nikad nisam čuo za njih — promrmlja. — Vjerojatno ste došli u pogrešan grad, šerife.

— Došao sam u pravi grad, ali sam se obratio pogrešnim ljudima. — Matt se blijedo osmijehne.

— U ovom gradu nema drukčijih ljudi, šerife. — Visoki nehajno pljune.

— Da, očito. Ipak, možda će u devet uvečer u ovom gradu biti dva čovjeka manje — reče tiho Matt.

— Tako? — prozbori ridokosi i zijevne. — Hm, načuli smo da je ubijena nekakva Indijanka blizu Pawleyja. Je li tako, Jime?

Visoki kimne.

— Doduše, nisam obratio osobitu pažnju toj vijesti — progunda. — Ako ovdje netko ubija Indijanca, ne hapsimo ga, nego mu dajemo nagradu.

Matt hitro korakne prema njemu i zamahne... Visoki padne u prašinu

– Bogamu, zašto ste to učinili? – promrmlja ridokosi.

Matt se okrene na peti i ode u »Potkovu«.

– U dara kao mazga – izusti oboreni polako se dižući i pipajući bradu.

– Trebalo je da povučesh revolver na njega, Jime – napomene ridokosi.

– Zar si poludio? Jesi li mu vidio oči? Hajdemo na piće. Slu- tim da će biti zabavno ako starom Beldenu pokuša oteti maloga slatkog Rickieja i ukrcati ga večeras u vlak.

– Hajdemo na piće – reče ridokosi – ali ne u »potkovu«.

* * *

Matt se zaustavi na kraju dugačkog točionika. Točitelj odmah krene prema njemu. Pet-šest gostiju digne pogled.

– Izvolite? – zapita točitelj.

– Viski.

Baldy stavi pred njega bocu i čašu.

– Premda me se ne tiče zašto ste došli u Gun Hill, šerife – progovori – htio bih vam dati jedan savjet.

– Da odem iz grada, ha?

Pogodili ste.

Matt napuni čašu i iskapi piće nadušak. Potraži novčanik.

– Ja vas častim – reče Baldey.

– Hvala. Vjerojatno ni vi ne znate gdje su oni?

– Ne, ja ništa ne znam! Imam kod kuće ženu i troje djece.

– Postoji li ovdje itko tko se ne boji Craiga Beldena? – Matt protrlja obraz.

– O, da, postoje takvi ljudi – odvрати glasno Baldy i namigne. – Puno ih je groblje. – Nasmije se i pogleda goste, očekujući odobravanje, ali nitko se i ne osmjehne.

Matt se okrene prema gostima. Nitko ga nije gledao. Za stolom kraj suprotnog zida sjedila je jedna žena. On uzme bocu i čašu pa krene prema njoj.

– Dobar dan, Linda.

– Dobar dan, šerife. Sjednite!

Ona joj sjedne nasuprot i napuni čašu pred njom, koja je bila prazna.

– Što radite u ovakvoj jazbini?

– upita je.

– Hvala vam što me pitate

Ona se sjetno osmjehne. – Velik sam dio svoga ušljivog života provela u takvim jazbinama.

– I ja. – Matt sliježe ramenima.

– Čini mi se da niste budala

– prozbori ona zamišljeno.

– Što hoćete reći?

– Svi u gradu znaju zašto ste došli ovamo. Imate male šanse.

– Pijte!

– Valjda znate da se ne može dobiti izgubljena igra. I to obilježenim kartama.

– Ipak, prihvatit ću tu igru.

– Zaista namjeravate uhapsiti Ricka i odvesti ga odavde?

– Namjeravam!

Ona podigne glavu kad je iz daljine doprlo zviždanje vlaka.

– Ne sviđa mi se taj zvižduk ni danju – reče i pogleda ga. – Još možete stići na taj vlak.

– Vozi u pogrešnom smjeru, Linda.

– Bježite iz grada, čovječe! – izusti ona i uhvati ga za ruke. – Ne možete se ovako dočepati Ricka Beldena.

— Ne znam nikakav drugi način — odvrati on tiho.

— Nećete otići iz Gun Hilla živi.

— Svi mi to ponavljaju otkad sam doputovao ovamo — odvrati, on upita: — Zašto vam je toliko stalo do toga da izvučem živu glavu?

Ona mu pusti ruke, nagne se natrag i dotakne kosu.

— Svidate mi se. Osim toga, dragi su mi svi koji se suprotstavljaju Craigu Beldenu.

Vlak ponovo zazviždi. Matt gurne čašu prema njoj.

— Pijte! Razgovarajmo o nečemu drugom.

— Znae što kod vas ne valja?

— Recite, baš me zanima.

— Imate bubice u svojoj tvrdoj glavi. — Ona srkne viski. — Poznavala sam dobrog momka, zvao se Jimmy, koji mi je često govorio: »Linda, ti si dobra djevojka, ali imaš bubice u glavi.«

— Zar je to loše?

Vlak je kočio ulazeći u stanicu. Linda isprazni čašu.

— Bilo je to davno.

— Gdje bih mogao naći Ricka Beldena?

Za točionikom su sada stajala dvojica gostiju. Jedan se smijao. Drugi udari šakom po točioniku i ljufito vikne:

— Istina je, Bene!

— Nitko ne zna lagati tako uvjerljivo kao ti, Jonce — reče Ben i nakesi se.

— Nazivaš me lažljivcem?

— Zaboga, smiri se Jonce. Popij malo.

— Baš tako je on stradao — progovori tiho Linda, gledajući njih dvojicu.

— Tko?

— Jimmy. Baš tako je stradao. Uz točionik se posvadio s najboljim prijateljem. Umro je na licu mjesta, a prijatelj za tjedan dana. Lokomotiva je nestrpljivo fućkala.

— Još imate vremena, Matt.

On zaniječe glavom.

Vlak krene iz stanice.

— Bubice u glavi — promrmlja Linda.

— Pitao sam vas gdje bih mogao naći Ricka Beldena.

— Da, pitali ste. Uistinu ga namjeravate pronaći?

— Namjeravam.

— Ne znam gdje je, ali znam gdje bih ga najprije potražila — odgovorila je veoma tiho, nagnuvši se naprijed.

— Gdje?

— U onom svinjcu na suprotnoj strani ulice. U Charliejevoj krčmi. Charlie se vlada tako kao da je on vlasnik, ali Craig Belden broji novac.

— Hvala vam.

Matt ustane.

— Klonite se tamošnjih djevojaka.

— Imam pametnijeg posla.

— Još nešto. Nemojte ući na prednja vrata. Mogao bi se netko zabuniti i početi pucati. — Linda napuni sebi čašu, pa doda: — Možda se i ne bi zabunio.

— Još jednom, hvala!

— Nema na čemu. Nekoć sam radila ondje. Nakon Jimmyjeve smrti.

— Zadržite boću. Zašto ne odete iz ovog grada? Premladi ste i suviše zgodni da biste ostali ovdje.

Linda se nasmije.

— Najprije sam ja vama savjetovala da odete iz grada, a sada to vi meni govorite. Ipak, hvala vam na brizi.

Matt pride točioniku i stavi na njega pet dolara. Pokaže glavom na Lindu, pa reče:

— Dajte joj što hoće.

— O, vrlo rado bih joj dao, ali bi to moja stara, uvjeren sam, brzo otkrila — odvrati Baldy i naceri se, ali se uozbilji čim je opazio Mattov pogled.

Izišavši iz »Potkove«, Matt pogleda krčmu na suprotnoj strani ulice. Na prozorima su bili kapci, a široka su vrata bila zatvorena usprkos vrućini. Krene koso preko ulice, zatim zastane pod drvenom nadstrešnicom i smota cigaretu. Iznenada skrene u sporednu uličicu i krene prema stražnjoj strani Charlijeve krčme.

Dvorište iza krčme bilo je puno smeća. Po njemu je kopao neki pas lotalica. Za trenutak je pogledao Matta i nastavio svoj posao. Pod kržljivim drvetom bijahu privezana tri osedlana konja. Na svima se vidio žig »B«.

Matt pride drvetu i pogleda uvis. Dosezalo je gotovo do prvog kata. Baci cigaretu i zgazi je, a onda se počne verati po stablu. Jedan konj tiho zarže.

Koraknuvši s drveta na verandu, Matt pogleda u dvorište. Nikoga nije bilo na vidiku. Tiho krene po verandi tražeći otvoren prozor. Nade ga na njen kraj. Pokuša zaviriti unutra, no bilo je mračno.

Otvori širom prozor i oprezno uđe u sobu. Dočeka ga miomiris jeftinog parfema, zadah znoja i slab ženski miris. Žmirkao je u polumraku.

Razabere velik mjedeni krevet. Na njemu je spavala neka žena, razbarušene obojene kose. Na noćnom su ormariću bile boća i čaše.

Krenuvši prema vratima, Matt naleti na komodu. S nje padne sadreni kipić gole žene i razbije se na podu. Žena na krevetu se okrene i otvori oči.

— To si ti, Pinto? — zapita.

— Šutite! — naredi joj Matt.

Ona povuče prljavi pokrivač preko jedrih grudi.

— Bože moj — progunda supinjano — mogli ste, barem, pokušati kad ulazite dami u sobu.

Matt se namršti zbog smrada u sobi.

— Oprostite — reče žurno — vratit ću se poslije.

— Vрати se, dušo. Znaš, sada sam vrlo pospana, ali ću se do večeri oporaviti. Samo potraži Mae, dušo. — Ona spusti glavu na jastuk i odmah zaspi.

Matt tiho otvori vrata i izviri u mutno osvijetljen hodnik. Pogleda lijevo i desno. Na drugom je kraju bilo stubište. Odšulja se prema njemu, zatim klekne i pogleda kroz ogradu.

Na točionik se naslanjao neki čovjek i držao čašu u ruci. Točitelj je brisao spužvom stražnju stranu točioniku. Za stolom su sjedila petorica i kartala. Među njima bijahu Skag i Beero. Jedan je čovjek upadljivo vitak sjedio okrenut leđima Mattu. Imao je na sebi kaubojski prsluk, a šešir mu je višio otraga o uzici. Odjednom gurne karte prema sredini stola i reče:

— Ne igram.

— Ne ideš nikamo — progunda Beero i pogleda ga.

— Čuo sam nešto odozgo, velim vam!

— Mae opet trabunja u snu — reče prezirno Skag.

— Ostavi je na miru — umiješa se ćelavi čovjek za stolom.

— Umukni, Charlie — reče vitki. — Katkad se vladaš tako kao da je ova krčma uistinu tvoja. — Okrene se i pogleda uza stube. Matt se naježi kad ugleda desni obraz unakažen posjekotinom od oka do usta.

— Pazi, mogla bi te i ona izgresti — napomene Beero.

Ne obazirući se na njegove riječi, Rick Belden povuče malo uvis opasač i krene prema stubištu.

— Ako budem htio piće, Pinto — dovikne točitelju — udarit ću nekoliko puta po podu čizmom.

Matt se povuče u jedno udubljenje u zidu. Čuo je korake na stubama. Priljubi se uza zid i spusti ruku na revolver.

Popevši se na prvi kat, Rick zastane i pogleda hodnik. Obuzme ga čudna slutnja. Zaškilji, gledajući u polumrak. Hodnik mu se činio neobičnim iako je već mnogo puta prošao njime.

Uznemireno se trzne kad je začuo nekakav zvuk s druge strane hodnika. Korakne u udubljenje u zidu i navuče ispred sebe izbljednuli baršunasti zastor, pa se priljubi uz kapute barskih djevojaka. Drhtavim rukama obriše znoj s lica. Najradije bi se vratio u prizemlje i nešto popio, ali nije htio da ga Skag i Beero vide u takvu stanju.

Matt je očekivao Rickove korake. Budući da se nisu čuli, oprezno izviri iz zaklona. Mladić je nestao. Tada opazi da se njiše zastor i ugleda ispod njega vršak Rickovih cipela. Izvuče kolt iz korica i nečujno krene hodnikom.

— Hej, Rick! — dovikne odozdo Beero. — Dovoljno si dugo gore! Nemoj pretjerati! Ra-

dije se vrati i nastavi kartati! Potrebne su nam tvoje pare!

Razabravši oblinu pod zastorom, Matt zaključio da je to mladićeva glava. Udari koltom i uhvati momka kad je počeo padati naprijed. Zastor povuče drvenu šipku o kojoj je visio i sruši je na pod.

Matt zaustavi dah i pogleda niza stube.

Dolje su i dalje kartali.

Ukloni zastor s onesviještenog mladića, uhvati ga za bujnu kosu, pa mu okrene glavu u stranu. Gledajući dugačku ranu na obrazu, gnjevno stisne zube. Najradije bi ga ustrijelio na licu mjesta, ali se ipak svlada. Izvadi lisičine i stavi mu ih na zglavke. Tada mu izvuče iz korica revolver i zatakne ga za svoj pojas.

Dolje su još mirno kartali. Zdepasti čovjek koji je prije stajao uz točionik u međuvremenu se približio stolu i sada je promatrao igru. Točitelj Pinto marljivo je brisao stražnju stranu točionika.

Matt prebaci mladića preko ramena i ponovo izvuče kolt. Napne kolt pa krene prema stubama. Stigao je već do sredine stubišta kad je Skag iznenada digao pogled i zabezeknuto zinuo.

— Samo mirno — dovikne Matt. — Ustanite! Dignite ruke!

Polako su ustali, gledajući ga razrogačenih očiju. Pinto se okrene, ispusti krpu i ispruži ruke uvis kao da će dotaknuti nebo.

Onaj zdepasti, koji ih je gledao kako kartaju, iznenada spusti ruke i jurne prema oružju na zidu. Zgrabi skraćenu dvocijevnu sačmaricu i podigne je. Matt opali. Zdepasti se trzne kad je metak ušao u njega i prst mu povuče obarač. Sačma se zabije u

naslon stolca. Počne padati na leđa, uzalud se hvatajući za rub točionika, i tresne o pod.

— Želi li još netko biti junak?

— upita Matt i mahne koltom.

Nitko se ne pomakne.

— Stavite pištolje na točionik.

Jedan po jedan — naredi Matt.

Poslušno su, jedan za drugim, stavljali oružje na točionik. Naposljetku je ostao naoružan samo Skag. On obližne tanke usnice, promatrajući protivnika na stubistu.

— Rick Belden je u Pawleyju silovao i ubio jednu ženu — napomene Matt. — Moram ga uhapsiti. Bude li me itko od vas pokušao spriječiti, suprotstavit će se zakonu.

Iz hodnika se začuju koraci i prestrašen ženski glas.

— Što se događa dolje?

Matt malo okrene glavu. Skag se odmah poguri, prevrne pred sobom kartaški stol, povuče revolver i opali iznad njegova ruba. Metak se zabije u stube u razini Mattovih ramena.

Morgan okine dvaput. Tanad probije stol i odbaci ga u stranu. Skag se skvrčio i desnom rukom držao za lijevo rame. Između prstiju mu je curila krv.

— Poludio si, Morgan — prozbori Beero i proguta slinu. — Ne možeš se izvući. Spremi pucaljku i pusti maloga.

Na vrhu stubišta pojavi se Mae.

— Jesi li to ti, Rick? — dovikne.

— Ne može te čuti — progunda Pinto.

— Vрати se u svoju sobu, Mae — reče joj Matt, i dalje promatrajući napete ljude pred sobom. — Udite u onu stražnju prostoriju. Hajde, počinjem gubiti živce!

Jedan za drugim odu u spremište, a onda Matt side u prizemlje. Spusti mladića u naslonjač i pogleda Skaga, koji je povraćao uslijed šoka. Uzme njegov kolt i krene prema stražnjoj prostoriji, odakle su ga šutke gledali.

— Grubijan iz Pawleyja — reče prezirno Beero.

Matt udari nogom vrata i zatvori mu ih pred nosom. Začuje jauk. Zakračuna ih tako što je umjesto kračuna gurnuo kroz kuku cijev Skagova revolvera. Brzo napuni svoj kolt i krene prema prednjim vratima krčme. O vrata spremišta udarale su već čizme. Brzo će ih razvaliti, znao je to.

Ulica je bila pusta. Otključa prednja vrata i vrati se po Ricka. Mladić se još nije osvijestio. Prebaci ga preko ramena, izide na nogostup i pogleda lijevo i desno. Noseći momka prema šerifskom uredu, počne se znojiti.

Pred uredom je, na nogostupu, stajao dobro mu poznati debeli lik. Josh Bartlett premjesti cigaru s jedne strane usta na drugu i počne se pod lijevom pazuhom.

— Postigli ste više nego što sam očekivao, Morgan — prozbori.

— Potrebna mi je zatvorska ćelija do polaska vlaka.

Bartlett zaniječe glavom.

— Ne mogu vam je dati.

— Osobno ću ga zatvoriti. Vi možete nestati odavde, Bartlett.

Šerif Gun Hilla pogleda u nebo.

— Zaključao sam sve ćelije i izgubio ključeve — promrmlja. Napola zatvori jedno oko. — Čuo sam nekakvu pucnjavu iz Charlijeve krčme. Ovaj momak koliko vidim, nije pri svijesti. Gospodinu Beldenu se to neće svidjeti.

Matt je osjećao kako mu niz tijelo teče znoj. U glavi mu se počne radati malodušnost. Panika je pokušavala ovladati njime.

— Ne možete nikamo otići — nastavi veselo Bartlett. — Vlak stiže tek za šest sati.

Matt pogleda niz ulicu i ugleda izbljedio natpis Harperova hotela. Premjesti mladića na ramenu i krene preko prašnjave ulice.

Bartlett se gegao uz njega.

— Do sada ste imali sreću, Morgan, no nipošto niste smjeli dirnuti ovog momka. Nikako ga ne možete zadržati šest sati. Poslušajte moj savjet: ostavite ga kod mene i nestanite iz grada. Možete unajmiti konja. Ja ću se brinuti o momku. Dakle, ostavite ga, uzmite konja i pobjegnite što prije iz Gun Hilla.

— Zašutite već jednom! — osorno će Matt. — Previše brbljate.

Bartlett odmahne debelom rukom.

— Htio sam vam samo pomoći — progunda — no vidim da ćete radije umrijeti u Gun Hillu nego da se vratite živi i zdravi u Pawley.

Matt se popne po vanjskim stubama do ulaznih vrata hotela. Ude u predvorje, otrcano i pretrpano namještajem, baci Ricka u velik kožnat naslonjač i pride recepciji. Recepcioner zine zabušivši se u njega. Još je držao u ruci ključ što ga je upravo namjeravao dati nekom postarijem čovjeku.

Matt okrene knjiga gostiju i posegne za perom.

— Potrebna mi je soba do polaska večernjeg vlaka — reče.

Recepcioner ispusti ključ.

— Čekajte malo — prozbori žurno. — Ovdje ne možete ostati. Zaboga, čovječe, idite odavde i odnesite onog mladića!

Matt mirno upiše svoje prezime.

— Koja soba? — zapita.

— Bože moj, izrešetat će mi cijeli hotel dok vas se budu nastojali dočepati, čovječe! Vi... vi kršite zakon.

— Ja sam ovdje zakon, zapamtite to — promrmlja Matt, ode po Ricka i umorno ga prebaci opet preko ramena. — Koja soba? — ponovi.

— Za vas nema ovdje sobe.

Matt se okrene.

— Koja soba? — upita još jednom.

Vidjevši mu pogled, recepcioner proguta slinu.

— Soba broj 201 — promrmlja.

Matt mu uzme ključ iz ruke i krene uza stube.

Recepcioner je zbunjeno vrtio glavom. Tada pruži onom postarijem čovjeku ključ koji mu je ispao.

— Komu to daješ? Meni? — upita čovjek. — Zar si poludio? Ja kidam odavde.

Recepcioner grozničavo obriše čelo i pogleda prema stubama, koje su škripale pod Mattovim nogama.

IX

Približavajući se Gun Hillu, Beldenovi su ljudi jahali u zbijenoj skupini. Na čelu im je bio Craig Belden osobno. Dok su jurili preko drvena mosta, topot je kopita odjekivao poput grmljavine za vrućih ljetnih noći.

Kad su stigli do glavne ulice, Belden povuče uzde. Jahači iza njega odmah zaustave konje, čekajući naredbu.

Iz sjene pred Charlejevom krčmom izide Beero i, obližnuvši usne, krene prema Craigu Beldenu.

— Kako ga je uhvatio? — zapita rančer.

— Pritajili smo se u Charlijevoj krčmi — počne pričati Beero i pokaže rukom na kuću iza sebe — ali se Morgan uspio nekako ušuljati unutra sa stražnje strane. Rick je htio otići k Mae, ali ga je Morgan dočekao gore i onesvijestio. Zatim je, silazeći u prizemlje, uhvatio nas na nišan.

Craig Belden je sjedio u sedlu kao kip. Čulo se samo povremeno toptanje kopita i škripanje sedala. Jedan kauboj pljune prezirno u prašinu.

Svladao vas je jedan jedini čovjek progunda.

— A tebe ne bi svladao da si bio ondje, Luke? — odvrati Beero. Svijetle oči mu se suze.

— Možda ne bi.

— Umukni! — reče Belden. — Nastavi, Beero!

— Tada se Dewey, izbacivač nepoćudnih gostiju, pokušao dočepati sačmarice. Nije uspio. Morganov ga je metak pogodio u trbuh. Potom je pokušao sreću Skag. Morgan mu je okrznuo tanetom rame.

— Skagu?

Beero kimne.

— Da, Skag je brz — reče. — Brz je poput munje, ali Morgan je brži.

— To odavno znam — izusti kiselo Craig Belden.

— Uglavnom, Morgan se neće izvuci.

— Sto hoćeš reći?

— U klopki je. — Beero se naceri.

— Gdje?

— Hotelski mi je recepcioner sve ispričao. Morgan je s Rickom u sobi 201. Na prvom katu, sprijeda.

Craig Belden se zagleda prema Harperovu hotelu. Prozor je bio otvoren i prljavosmeda se zavjesa leljala na toplom povjetarcu. Potjera konja prema hotelu i zaustavi ga nasred ulice.

— Morgan! — dovikne gledajući otvoreni prozor.

Matt Morgan povuče zavjesu u stranu.

— Gdje mi je sin?

Matt se okrene i tada gurne prema prozoru Ricka. Mladić je još bio ošamućen. Tupo je žmirkao gledajući oca na ulici.

— Rick! — dovikne Belden.

— Slušam, tata!

— Jesi li čitav?

— Jesam — odgovori tiho Rick, opipavši čvorugu na glavi.

Belden zadovoljno kimne. Vрати se k svojim ljudima i prstom pozove Beeroa k sebi.

— Neka se četiri-pet najboljih strijelaca popne na krovove obližnjih kuća, odakle će moći uhvatiti na nišan hotel — reče. — Nitko ne smije pucati dok ja ne naredim. Jasno?

Beero kimne.

Belden sjaše, pruži uzde Lukeu, pa krene prema hotelu.

— Idete k njemu sami, gazda? — dovikne Beero.

— Pa, i on je sâm — odvrati Craig prezirno preko ramena. Zaustavi se pred otvorenim prozorom. — Morgan, dolazim k tebi da popričamo.

— Ostavi dolje revolver — odvratiti Matt, pogledavši ga kroz prozor.

Craig Belden otkopča opasač i prebaci ga preko prečke za vezanje konja. Uđe u hotel i polako se uspne stubama. Vrata sobe 201 bijahu otvorena. Matt je sjedio na rubu komode, u mrtvom kutu, tako da ga nitko nije mogao pogoditi kroz prozor. Rick je ležao na krevetu, a lisičine su mu prikovale desni zglavak i desni gležanj uz noge kreveta. Craig se zaustavi na pragu i pogleda Matta.

— Savjetovao sam ti da odeš iz grada, Matt. Ovako nećeš ništa postići.

— Zasad sam vrlo zadovoljan. Nitko nije vjerovao da ću ga pronaći. Ako ga i pronade, mislili su svi, neće ga uhvatiti, evo ga, leži sputan i čeka sudenje u Pawleyju.

— Uvijek sam te smatrao natprosječno pametnim, Matt. Znaš da ne možeš uspjeti.

Matt sliježe ramenima.

— Rekoh, zasad sam zadovoljan.

— Imao si ludu sreću!

— Možda. Zar si došao ovamo kako bismo razgovarali o tom?

— Ne bismo li se mogli nekako nagoditi i izbjeći pucnjavu?

— Lako je možemo izbjeći. Samo mi dopusti da uradim ono što mi je dužnost.

Craig Belden pogleda blijedog sina.

— Prisiljavaš me na nešto što ne bih htio učiniti, Matt. Budimo razumni. Uostalom, stari bi se prijatelji morali razumjeti.

— Znam samo jedno, Craig. Ovaj mi je nitkov silovao i ubio ženu. Dovest ću ga pred sud makar mi to bilo posljednje u životu.

— Vjerojatno će i biti.

— Još ti nešto želim napomenuti — reče Matt i letimice pogleda prema prozoru. — Možeš me opkoliti ovdje i pucati koliko te volja. Kad ustanovim da se neću izvući, prosvirat ću mu glavu.

Craig Belden ovlaži usnice i zavuče prste pod kaput.

— Ja imam novca, Matt. Više nego što mi je potrebno. Postat ćeš bogat, Matt, pokloniš li život ovom momku.

— Ništa od toga.

— Učinit ću sve što zatražiš — reče Belden i molećivo ispruži ruke. — Pobrinut ću se da ti se on nekako oduži, pobrinut ću se da ispašta zbog onog što je učinio.

— Nju ne može oživjeti, Craig.

— Nije mi dao priliku da se borim, tata — zacvili tada Rick. — Mogao sam ga...

— Umukni! — prekine ga hladno otac. — Imaš vrašku sreću što te želi odvesti na sud. Kad bih ja odlučivao... ah, nije važno.

— Jesi li završio, Craig? — zapita mirno Matt.

— Nisam. Htio bih ti još nešto napomenuti. Ne mogu se baš ponositi njime, ali nemam nikoga osim njega, Matt. Neću ti dopustiti da mi ga otmeš. — Belden mahne rukom prema prozoru. — Vani je dvadesetak mojih ljudi, spremnih da zbog mene jurnu kroz vatru i vodu.

— Zanimljivo.

— Tako mi svega, ubit ću te!

— Čime? — promrmlja Matt i pogleda Craigov pojas.

Rančer se zacrvni. Pomakne se malo, tako da je mogao vidjeti jednog svog čovjeka na krovu kuće nasuprot hotelu. Čovjek podigne pušku i upitno ga pogleda. Craig Belden brzo kimne i korakne u stranu.

U istom trenu Matt odskoči. začuje se pucanj i u zrcalo iza njega zabije se metak. Po cijeloj se sobi razleti staklo. On izvuče kolt i uperi ga.

— Trebalo bi da te ustrijelim, Beldene — reče.

— Vidiš kakvo je stanje? — Craig se blijedo osmjehne.

Matt kimne.

— Zaista je bila potrebna hrabrost da bi dao znak onom strijelcu dok si još stajao ovdje — izusti — no uvijek si bio hrabar.

— Ti nećeš pucati — reče Belden pogledavši revolversku cijev — ali ne mogu kazati da neću ni ja.

— Odlazi odavde!

— Ne brini, Rick — obrati se rančer sinu. — Ovo neće dugo potrajati. Suti i ne uzrujavaj Morgana.

Izide iz sobe i ode hodnikom. Culi su mu se koraci po stubama i u predvorju, zatim se hotelska vrata zalupe.

— Učini mi uslugu, šerife — prozbori Rick i zijevne. — Stani pred onaj prozor. Sunce mi smeta očima.

Matt spremi kolt u korice. Pogleda opasni prozor, zatim krevet. Podigne nogu i gurne ormar. Zanjihao se a kad ga je gurnuo još jednom prevrnuo se. Tada uhvati mješteni krevet i povuče ga prema prozoru.

— Kojeg vraga radiš? — vikne Rick.

Opali puška. Metak se zabije u zid i pospe uplašenog mladića zbukom. Matt se povuče u stranu kad je kroz prozor dozujao još jedan metak, udario o prednju stranu kreveta i odbio se prema stropu.

— Tata! — vikne Rick. — Neka prestanu! Ja sam pod prozorom, tata!

— Plači, momče, plači — Matt se nasmije. — Tatica će spasiti malom Rickieju kožu.

Na ulici iznenada zavlada tišina. Morgan sjedne na stolac i nagne ga natrag, tako da je mogao vidjeti dio hodnika.

— Ovo je već mnogo bolje — reče. — Ne sviđa mi se suvišna buka.

Za to je vrijeme uznemireno koračao Craig Belden amo-tamo nogostupom pred Charlijevom krčmom i lupkao se bičem po bedru. Od vremena do vremena pogledao bi prema hotelu. Njegovi su se ljudi povukli u hlad i gledali ga.

— Što ćemo sada, gazda? — upita Beero, motajući cigaretu.

— Umukni! Razmišljam.

Iz krčme izide Skag. Lijevo mu je rame bilo povezano. Oči mu bijahu ledene kad je pogledao otvoreni prozor na hotelskom pročelju.

— Putite me da ga ja sredim — reče.

— Tebi je već pokazao zube, Skag.

— Ne može mene takav ušljivi šerif poslati na groblje — izusti prezirno Skag i pljune.

— Umalo mu je to pošlo za rukom — umiješa se Luke. — Da te pogodio četiri-pet centimetara niže, bilo bi gotovo, Skag.

— Misliš da bi ti bolje prošao?

— Možda.

— Nitko te ne sprečava da odeš preko ulice i obračunaš se s njim.

— Umuknite već jednom, do vraga! — razljuti se Belden i žustro okrene. — Ako ste raspoloženi za borbu, pokušajte ga napasti.

Beero povuče uvis opasač i baci cigaretu. Skag protrlja šakom revolverski držak. Luke se naceri i poglađi guste brkove.

— Mogli biste ga svladati — prozbori zamišljeno Belden.

— Mogli? — odvrati Luke. — Pa, to će biti za nas igrarija.

Sva trojica skinu mamuze.

— Jeste li spremni? — upita Beero.

— Jesam — odgovori Luke.

Skag samo kimne i krene koso preko ulice, kako ga Morgan ne bi vidio kroz prozor.

Kad su stigli do nogostupa na drugoj strani, odšuljaju se do hotelskih vrata i sva trojica uđu u pusto predvorje.

U podnožju stuba Skag zastane.

— Ti si već dobio metak, Skag — prošapće Luke. — Ja idem prvi.

Skag polako zatrese glavom.

— Želim s njim obračunati. Dobit će metak u trbuh — reče i krene uza stube.

* * *

Matt Morgan je napeto promatrao hodnik. Nije bilo nikoga na vidiku, ali je više naslutio nego čuo nešto na stubama. Vjerovao je svojim osjetilima. Još nikada ga nisu iznevjerila. Valjda neće ni sada.

Rick Belden malo podigne glavu i pogleda ga, a onda je spusti i okrene se u stranu. Na prozoru je lepršao zastor. Bilo je tiho. Pretiho.

Matt nečujno korakne prema vratima. Na lijevoj mu je strani bio jedan dio hodnika izvan vido-kruga i ako želi provjeriti stoji li ondje netko, morao bi izići u hodnik. Napne kolt. Iako je Rick disao jednolično, znao je da ne spava.

Prolazile su sekunde. U hodniku se nešto pomakne. Matt korakne iz sobe, munjevito se okrene i poguri. Uperi pred sobom kolt, držeći ga u razini struka.

Na vrhu stubišta stajao je Skag, s revolverom u ruci. Ugledavši Matta, zabežeknuto je zinuo.

Beero i Luke su stajali još na stubama. Vidjele su im se samo glave.

Matt opali triput. Plamen jezičci liznu prema Skagu. Mršavo mu se tijelo trzalo dok mu se tanad zabijala u prsa.

Beero i Luke jurnu niz stube.

Skag spusti desnu ruku i kolt mu ispadne iz nemoćne šake. Zapanjeno je gledao kroz dim, zatim se zaniše natrag, uhvati za stup ograde, zine i stropošta se. Iz usta mu šikne krv. Otkotrljao se stubama i osta ležati u podnožju.

Napunivši revolver, Matt se vrati u sobu i oprezno pogleda na ulicu. Vidio se samo neki žut pas lotalica. Sjedne, smota cigaretu i zapali je. Tada otvori džepni sat i metne ga na stolic kraj sebe.

— Smatraš sebe spretnim revolverašem, ha? — zapita Rick.

— Nisam loš.

— Nema ti spasa, Morgan. Poznam svog starog. Iz Gun Hilla možeš otići samo u lijesu.

Matt zijevne i povuče dim iz cigarete.

— Kako znaš da nećeš ti završiti u lijesu, ovdje ili u Pawleyju? — reče nehajno.

— Idi do vraga! — Rick problijedi, okrene se na bok i tupo zagleda u izbljedjele tapete.

Matt nasloni glavu na zid. Do sada je uspio spriječiti sve Craigove pokušaje. Služi ga sreća. Možda ima ludu sreću, kao što je rekao Belden. Međutim, do

većernjeg je vlaka ostalo još mnogo vremena.

* * *

Stojeći u Charliejevoj krčmi, Craig Belden, je natmureno gledao hotel odakle se maločas čula pucnjava.

Uto se otvore stražnja vrata i ude Beero, brišući lice.

— Onda? — zapita Craig i odmah se okrene.

— Bez ikakvih smo teškoća stigli do vrha stubišta — odgovori Beero i posegne za bocom na točioniku. — Skag je htio pošto-poto ići na čelu. Prvi se uspeo stubama. — Gucne iz boce i obriše usta. — Morgan je izletio u hodnik kao da ga je netko izbacio i počeo tako brzo pucati da su se hici stopili u jedan. Skag je dobio sva tri metka u prsa. Nije uspio ni opaliti. Nisam još nikada vidio nešto takvo. Ja i Luke smo odmah pobjegli iz hotela.

— A Skag?

— S tri metka u prsima neće više nikamo.

Belden udari šakom po točioniku. Zagledavši se kroz prljav prozor, progunda:

— Davo ga odnio! Zašto ne odustane?

— Ovakvi juriši nemaju smisla.

— Beero popije opet dva-tri gutljaja. — Možda bismo ga se naposljetku i dočepali, no bilo bi previše posla za pogrebnika.

— Hm, vrijeme prolazi — progunda Craig i pogleda zidni sat.

— Neće moći ostati vječno u hotelu. Gdje su dodatni ljudi koje sam pozvao?

— U »Potkovi«.

Craig kimne i izide kroz stražnja vrata.

— Što će biti sada, Beero? — upita Pinto brišući točionik.

— Tko to zna? Vjerojatno nam se onaj tvor u hotelu zlobno smije.

— Da.

— Uskoro će mu prisjesti smijeh. Stari je čvrsto odlučio tjerati mak na konac.

Klatno zidne ure njihalo se jednolično amo-tamo.

X

Sjedeći uz kraj točionika, Linda je gledala Baldyja kako vadi boce iz sanduka, briše ih jednu po jednu i tiho pjevajući stavlja na police.

— Ti si uvijek spreman za sve, ha? — reče mu Linda.

— Hja, nikad se ne zna kad će mi biti potrebno više pića nego obično, Linda.

— Privremeno se ne pije baš mnogo.

— Ne, sada se ne pije, ali vidjet ćeš kako će se okolnosti promijeniti kad pucnjava završi. Vidjet ćeš. Pićem će liječiti živce i smirivati savjest. Uvijek je tako.

— Jedan je čovjek već poginuo — prozbori ona igrajući se čašom. — Koliko će ih danas još stradati?

— Dvojica su poginula — ispravi je Baldy. — Zaboravila si Skaga.

— Njega? On nije bio čovjek. Pravi je čovjek u onoj hotelskoj sobi. Matt Morgan.

— Malo ih je poput njega.

Otvore se vrata i ude onaj brbljavi trgovački putnik iz vlaka. Linda odmah pogleda u stranu.

— Morgan ubija ne trepnuvši okom — promrmlja Baldy. — Ubio je dvojicu za sat i pol.

— Napali su ga. Što je drugo mogao učiniti?

— Eh, žene! — progunda Baldy.

Trgovački putnik kimne i ocjenjivački pogleda Lindu.

— Čini mi se da si osamljena, mala — reče.

— Nisam osamljena od dvanaeste godine.

— Kako bi bilo da popiješ nešto sa mnom i praviš mi društvo?

— Poslije, srce.

Trgovački putnik uzme čašu s viskijem i sjedne kraj prozora.

— Htio bih sve vidjeti — objasni.

— Vidjet ćeš, gade jedan... — progunda Linda sebi u bradu.

— No, no, Linda — ukori je u šali Baldy. Nagnuvši se prema njoj, šapne: — Ne misliš, valjda, da će Morgan uspjeti?

Ona zaniječe glavom.

— Ne mislim, ali bi mi bilo vrlo drago kad bi se to dogodilo. Htjela bih vidjeti izraz Craigovica.

— Da, razumijem te.

— Jedno znam — reče ona pošto je ispila piće i dohvatila torbicu. — Ako Matt Morgan uspije odvesti Ricka iz Gun Hilla i dovesti ga pred sud u Pawleyju, to će teško pogoditi Craiga. Zapravo, samo to bi ga i moglo raniti.

— Kamo ideš?

— U svoju sobu.

— U Harperov hotel? — Baldy se zapanjeno zagleda u nju. — Zar si poludjela?

— Ideš u hotel u koji se zavukao Morgan? — prozbori trgovac polako okrene glavu.

— Shvatio si, srce.

— A zašto?

— Odsjela sam ondje. Eto, sve je jednostavno.

— Linda se šali — reče Baldy i namigne trgovcu. — Uvijek je

sklona šalama. Ako i uđe u predvorje, nipošto se neće uspeti stubama.

— Dabome — suglasi se trgovački putnik. — Mani se toga, Linda, i radije popij nešto sa mnom.

U tom trenu Craig Belden otvori stražnja vrata krčme i zastane. Nekoliko ga ljudi koji su sjedili za stolovima odmah pogleda. Kao da su očekivali njegov mig. Znali su da dobro plaća onima koji obavljaju prljave poslove.

Linda otvori torbicu i izvadi iz nje snop novčanica.

— Evo — reče — dajem stotinu dolara da ću ne samo ući u hotel nego se i uspeti na prvi kat i razgovarati s Mattom Morganom u njegovoj sobi.

Trgovački se putnik odmah nakesi, spusti čašu i izvadi novčanik.

— Prihvaćam okladu — odvrati i izbroji novac. — ali ne mogu uložiti više od pedeset dolara.

— Hoćeš li se i ti kladiti? — upita Linda Baldyja.

— K vragu, ne bih ti htio uzeti novac.

— I nećeš.

Baldy sliježe ramenima, zavrne kecelju i izbroji pedeset dolara.

— Mrsko mi je što te pljačkam — reče joj — ali pedeset dolara nisu mala svota. Tko će čuvati novac?

— Spremi ga u blagajnu.

— Pristajete? — upita Baldy trgovačkog putnika.

— Pristajem.

Okrenuvši se prema blagajni, Baldy je tiho ficukao. Tada ugleda Craiga Beldena i zviždukanje mu odmah zamre na usnama.

— Prije nego što pokušaš dobiti tu okladu, Linda — prozbori tiho Craig i krene prema točioniku — htio bih te nešto pitati. — Uхвати je za ruku i povede u susjednu prostoriju. Povuče iza njih zastor.

— Dakle, što te zanima? — zapita ga ona.

— Zašto nisi došla na ranč?

— Dovoljno mi je što si me jednom pretukao.

— Napio sam se. Raspalio sam se.

— Da? Zato što ti je onaj tvoj balavac napričao svakakve prljave laži o meni? Pokušala sam te urazumiti, ali ti vjeruješ sve što ti on kaže.

— On mi je sin.

— To opravdava sve njegove postupke, zar ne? Ako je pokvaren i podao, to nije važno. Bitno je da je on sin Craiga Beldena — reče ona ogorčeno.

— On mi je sin, velim ti!

— A što sam ti bila ja? Ništa? Još jedna stvar kojom možeš raspolagati kako hoćeš, koju možeš razbiti ako te velja?

— Znaš da nije tako.

Ona ga prkosno pogleda. Podigao je ruke i potom ih nemoćno spustio. Njen ga je otpor iznenadio, baš kao i Mattovo uporno suprotstavljanje, i to mu je uzdr-malo pouzdanje u vlastitu snagu.

Uхвати je za ruke i privuče k sebi. Htio joj je kazati koliko mu je nedostajala, ali nije to mogao izreći. Umjesto toga, samo ju je čvrsto pritisnuo uz sebe.

— Gotovo je, Craig — reče mu ona tiho, gledajući ga ravno u oči.

— Kako to misliš?

— Uvijek si vrlo samouvjeren, zar ne? — Linda se odvoji od njega i poravna haljinu. — U pro-

šlosti sam dotrčala kao budala čim bi ti zazviždao. Udario bi me i potom me potapšao po glavi kao da ti meni opraštaš, a ne ja tebi.

Craig samo strese polako glavom.

— Ležala sam u onoj smrdljivoj bolnici deset dugačkih dana. Otišla sam daleko odavde kako ne bi ljudi u Gun Hillu doznali kakav si čovjek. Međutim, ja te sada dobro poznam. Dosta mi te, Craig. Dugo sam izdržala uz tebe.

— Ipak si se vratila — izusti on tiho.

— Da, vratila sam se. Zbog nečega što si mi jednom rekao. Želim provjeriti jesi li to ozbiljno mislio.

— Što, Linda?

— Kazao si da ćeš se oženiti mnome.

— Ne mogu to učiniti.

— Onda je sve jasno. Slutila sam da nećeš održati obećanje.

On se nasloni na kartaški stol iza sebe i zagleda u nju.

— Dobro, zašto ideš u onaj hotel?

— Odsjela sam ondje.

— Maločas si se okladila da ćeš razgovarati s Morganom. Zašto?

— Upoznala sam ga u vlaku. On nije običan čovjek, Craig. Čim sam doznala da ide ovamo i da će ti se suprotstaviti, shvatila sam da ga nećeš moći zgaziti kao mnoge druge.

— Do sada sam ja slušao tebe, a sada ti slušaj mene, Linda. Poznam Matta Morgana bolje nego što ćeš ga ti ikada upoznati. Družili smo se prije desetak godina. Smatrao sam ga najboljim prijateljem. Ne želim mu smrt. Međutim, Rick je kod njega, a ja nikomu na svijetu neću dopustiti da mi otme sina, ma što mali na-

pravio. Matt Morgan može izbjeći smrt samo ako mi vrati Ricka.

— Zašto to meni pričaš?

— Želiš li spasiti Morganu život?

— Nikomu ne želim smrt.

— U kojoj si sobi odsjela?

— U sobi 204, nasuprot njenoj.

— Dobro, otidi u hotel — reče on i uhvati je za ruke. — Nagovori ga da ostavi Ricka i dode u tvoju sobu. Daj nekakav znak mojim ljudima tako da mogu za to vrijeme spasiti Ricka. Učiniš li to, Morgan će večeras, časne mi riječi, otputovati iz grada zdrav i čitav.

— Daješ mi časnu riječ? Vrijedi li ona? — Linda se nasmije.

— Ne izazivaj me, Linda.

— U škripcu si, ha? Međutim, zapravo ga ne želiš ubiti.

— Sve ovisi o njemu — promrmlja on, pusti je i pogleda u stranu. — I o tebi, Linda.

— Uistinu voliš svog balavca. Nisam vjerovala da možeš voljeti nekoga osim sebe.

— Prestani! — izdere se on. — Odluči hoćeš li spasiti Morganu život ili nećeš!

— Što će biti ako on ne nasjedne na tu tvoju strategiju... ili zasjedu...

— Odluku prepusti njemu — prekine je Craig.

— Moram se preodjenuti — reče ona i krene prema vratima.

— Moram obući svoju radnu odjeću. Budući da mi je potreban posao, treba da izgledam što ljepše.

— Više nećeš raditi u ovim jazbinama — prozbori on bijesno.

— Ne pretjeruj, Linda. Nisam baš strpljive prirode. Napustit ćeš me kad ti to ja dopustim! Sada idi.

— Vjerovala sam da te neću nikada žaliti, Craig, ali sada te želim. Ne znam zašto.

Craig joj okrene leđa i potraži cigare. Promatrala ga je još trenutak-dva, a onda spusti iza sebe zavjesu. Trgovački putnik i točitelj gledali su je kako ide prema stražnjim vratima i izlazi iz krčme.

— Evo, ide u hotel — promrmlja Baldy.

— Mislite da će se uspeti u sobu?

— Hrabrija je od većine muškaraca — odvrati Baldy i sliježe ramenima.

XI

Blijedi hotelski recepcioner iznenađeno digne glavu kad je Linda ušla u predvorje. U naslonjačima su, položivši puške preko bedara, sjedila dva Beldenova čovjeka.

— Molim vas ključ — reče Linda.

— Sada? — zabezeknuto upita recepcioner.

— Imam sobu 204. Zar ste zaboravili? Platila sam unaprijed.

— Znam, gospodice, znam. No, ne možete sada otići gore.

— Znate li tko sam ja?

— Dabome.

— Onda mi dajte ključ ili ću se požaliti Beldenu.

Recepcioner zbunjeno pogleda Lukea, koji sliježe ramenima.

— Pusti je — reče Luke. — Možda se Morgan zaželio društva.

— Matt Morgan ne bi ni taknuo ženu — napomene odrješito Linda i uzme ključ. — Nije on Belden. — Krene prema stubištu.

— Možda bi bilo najbolje da odem odavde — promrmlja recepcioner i pogleda Lukea.

— Ostani ovdje — odvrati Luke i zijevne.

— Zašto?

— Mogao bi doći još neki gost, ha, Joe? — reče Luke i pogleda svog druga.

— Da, mogao bi doći pogrebnik — nasmije se Joe.

* * *

Matt izvuče revolver i napne ga, pa oprezno izviri u hodnik.

Linda odmah zastane na vrhu stubišta i podigne ruke.

— Ne pucajte, šerife. Dolazi vam suputnica.

— Što je? — prozbori on kad je krenula prema njemu i vrati kolt u korice.

— Mi smo susjedi, Matt — reče ona i zaviri kraj njega u sobu.

— O, zdravo, Linda! — Rick joj se nakési i namigne. — Imaš li cigaretu?

Ona otvori torbicu, izvadi cigaretu i zapali mu je.

— Bolje bi bilo da odete odavde — reče joj Matt i nasloni se na dovratnik. Kad je krenula prema prozoru, uhvati je za ruku i naglo okrene prema sebi. — Zar želite dobiti metak u glavu?

— Valjda bi nas razlikovali.

— Idite odavde!

— Hej, Linda, lutkice — progovori oholo Rick i povuče dim iz cigarete — ako mi sretnoš staroga, kaži mu kako mi je već dojadilo čekati da me izvuče odavde.

— I Morganu je sve ovo dojadilo — odvrati ona.

— Njemu? — Rick se nasmije.

— Njemu je dojadio život.

Linda izide u hodnik, otključa vrata svoje sobe i, pogledavši preko ramena, pozove Matta.

— Idi k njoj — dobaci Rick. — Očito si je očarao.

Matt prijede hodnik i zaviri u njenu sobu. Stajala je iza paravana i svlačila haljinu. Vidio joj je glatka, gola ramena.

— Dodajte mi iz ormara crvenu haljinu, Matt — reče glasno, pa tiše doda: Može li nas on čuti?

— Ne vjerujem.

Linda navuče haljinu preko glave. Miris njena parfema, miris jorgovana, bio je jači od pljesniva zadaha u sobi.

— Pridite mi — reče ona.

Matt se približi paravanu.

— Ako me poslušate, izvući ćete se — nastavi Linda.

— Kako?

— Pustite ga.

— Neću.

— Budite pametni, Matt!

— Rekao sam vam: neću ga pustiti.

— Na stražnjoj strani kuće postoji oluk, tako čvrst da se možete spustiti po njemu.

— Neću!

Linda se ugrize za usnicu.

— Zapravo, nije bilo potrebno da se preodjenem — promrmlja. — Došla sam ovamo zbog oklade. Prilično budalaste, čini mi se sada.

— Nastavite.

— Kazala sam da ću doći ovamo i razgovarati s vama. — Omatala je uvojke oko prsta.

— Dakle, dobili ste okladu.

— Nećete me poslušati? Pobjegnite dok nisu navalili.

— Uzalud trošite riječi.

— Ostalo je još malo vremena — napomene ona i pogleda prema otvorenom prozoru.

— Na čijoj ste vi strani u svemu ovom?

— Zašto me pitate?
 — Potrebna mi je vaša pomoć.
 Ona izide iza paravana i okrene mu skladna leđa.
 — Zakopčajte mi haljinu — traži. Šutke joj je zakopčao haljinu i pogladio je. Ona se okrene i osmijehne. — Navikli ste se već na nešto takvo — reče mu. Opaživši mu pogled u očima, pocrveni. — Što hoćete od mene?
 — Ne slušaj tog naduvenka, Linda! — dovikne iz druge sobe Rick.
 — Potrebna mi je sačmarica — reče Matt. — Revolverom se ne mogu probiti odavde.
 — Želite li se probiti odavde, potrebna vam je cijela konjanička četa i mitraljez.
 — Donesite mi sačmaricu.
 — Ne mogu, Matt. Ja nisam poput vas, ne želim umrijeti.
 On pride vratima, okrene se i hladno je pogleda.
 — Idite odavde i ne vraćajte se dok sve ne završi.
 — Oprostite, Matt.
 Oči joj se napune suzama.
 — Nije važno. Možda zahtijevam previše.
 — Sve bih drugo učinila, ali to ne mogu.
 Matt izide u hodnik i zaustavi se. Ona korakne za njim i zaključa vrata. Dok je prolazila mimo sobe 201, Rick se okrene na bok i pogleda je.
 — Ne miješaj se u to, Linda! — vikne joj. Gledala je u stranu. — Čuješ me, Linda? — Produžila je prema stubama — Linda, čuješ li me?
 — Umukni! — dovikne mu ona i požuri niza stube.
 Rick izvadi iz usta cigaretu i baci je kroz prozor. Pogleda Matta.

— Luda je za mojim starim, Morgan — reče. — Neće učiniti ništa za tebe. Zna ona vrlo dobro kojem se bogu mora moliti.
 Matt sjedne i počne motati cigaretu.
 — Uskoro će momci navaliti na tebe, Morgan — nastavi mladić.
 — Uživat ću slušajući te kako moliš milost.
 — Ne vjerujem da ćeš to doživjeti — prozbori tiho Matt.
 — Osobno ću te pretući — hvalisao se Rick.
 — Previše brbljaš, momče.
 * * *
 Craig Belden je promatrao Lindu kad je izišla iz Harperova hotela. Pogleda Beeroa.
 — Ostani ovdje — reče mu. — Ako se Linda vrati u hotel, smjesta me obavijesti.
 Pride točioniku i natoči sebi piće.
 — Zaputila se prema »Potkovi« — prozbori Beero.
 Craig pogleda na zidni sat, iskapi piće i ponovo napuni čašu. Pinto mu htjede reći da previše pije, ali se predomisli ugledavši izraz rančerovih očiju i nastavi marljivo brisati točionik.
 Linda nehajno ude u »Potkovu«, vrteći torbicu na remenčiću.
 — Vidim, preodjenula si se, — progovori trgovački putnik i prestane slagati pasijans. — Nije loše. Međutim, ne znamo jesi li razgovarala s Morganom.
 Ona se nasloni na točionik.
 — Baš me briga za to. Doduše, razgovarala sam s njim, no oklada ionako nije bila poštena.
 — Komu je to važno?
 — Meni! — odgovori ona i žustro se okrene.

— On ima pravo, Linda — reče Baldy i stavi bocu pred nju. — Kako možemo znati da si razgovarala s njim?

— Zar vam nije dovoljna moja riječ?

— Buduci da je riječ o stotinu dolara, nije.

— Onda zaboravimo tu okladu.

— Što je, mala? — zapita on promatrajući je. — Još nikada te nisam vidio takvu.

— Kazat ću ti. Ona jedna budala sjedi gore u sobi i nikako ne može uraditi ono što je naumio. Eto, to me muči.

— Rekoh ti već, njega zabavlja ubijanje. To mu je u krvi. Noseći onu limenu zvijezdu, umišlja da je svemogući bog.

— Nije istina. Potpuno ima pravo. Namjeré su mu poštene. Krivi su stanovnici Gun Hilla. Nitko u ovom gradu nije spreman naknuti prstom kako bi mu pomogao, i to samo zato što se svi smrtno boje Craiga Beldena. Gospodina Beldena! Stidim se što sam poput ostalih.

— Kako god ovo završilo, on neće dugo ostati ovdje, a Craig Belden će još godinama vladati Gun Hillom.

— Izvadi novac iz blagajne — nestrpljivo će trgovački putnik. — Izgubila je, zar ne?

— I ti si poput svih ostalih, Baldy — reče Linda i izvadi cigarete. — Govoriš kao da je Craig Belden nekakav bog. I on je samo čovjek. Ja to najbolje znam. Ne likuje se od Matta Morgana, koji čeka u hotelskoj sobi spreman da brani svoje ideale. Svi su oni samo ljudi.

— Vrlo dirljivo — progunda trgovački putnik. — Gdje su pare, Baldy?

Baldy se okrene prema blagajni. U tom času čovjek koji je sjedio za stolom kraj prozora brzo ustane i ode u stražnju prostoriju. Vрати se s Leejem Smithersom, koji je žmirkajući kružio pogledom po krčmi. Dok je prljavim rukavom brisao usta, malo se zanjihao.

— Ovaj mladić može dokazati je li ona bila u Morganovoj sobi ili nije — prozbori čovjek koji je doveo Leeja.

— Da? — upita trgovački putnik. Nakesi se gledajući Leeja. — Čini mi se da on ne zna ni kako se zove.

— Umukni! — progunda Lee i pogleda Lindu. — Kažeš da si u hotelu vidjela Ricka? — Kad je kimnula, zapita je: — Jesi li zapažila nekakvu promjenu na njemu?

— Ima ovdje gadnu ranu — odgovori ona i dotakne kažiprstom desni obraz.

— Bila je u hotelskoj sobi — izusti Lee i kimne. — Tko plaća piće?

— Kakav je to dokaz? — zapita trgovački putnik.

Lee se malo zanjše i bijesno zagleda u njega.

— Ja sam Rickov prijatelj. Jesi li vidjela Ricka otkad se iz Oklahome vratio u Gun Hill, Linda?

— Nisam.

— Onda je bila u hotelskoj sobi — promrmlja Lee.

— Za mene je to dovoljan dokaz — reče Baldy.

— Za mene nije — pobuni se trgovac. — Hoćete me nasamariti.

— Ako kaže da je bila u hotelu, onda je bila — progunda Lee i povuče malo uvis opasač. — Ti misliš drukčije, čovo?

— Smirite se! — odvrati odmah trgovački putnik, uznemirivši se. — Samo sam se šalio.

— I ja mislim da si se šalio, sli navče! — Lee gurne šešir na potiljak i, donekle posrćući, krene prema točioniku. — Još me nešto zanima, Linda. Namjerava li i mene uhvatiti.

— O tome nije ništa ni spomenuo. Zašto bi tebe želio uhvatiti?

— Zato što sam bio s Rickom u Oklahomi i sudjelovao u svemu.

— Dobro, zašto ti i Rick zanimajte Morgana? — upita Linda i brzo ga pogleda.

— Ne znaš?

— Čula sam samo to da je Rick u Oklahomi nekoga ubio.

— Treba da čuješ sve — promrmlja Lee, nasloni se na točionik i potraži duhan.

— Meni je Lee već ispričao sve — umiješa se čovjek koji ga je doveo. — Da, bio je s Rickom Beldenom. Neka i tebi ispriča.

Baldy stavi pred Lindu novac što ga je dobila okladom. Ona ga pokupi i naruči bocu viskija. Uzme je i prstom pozove Leeja.

— Hajdemo, Lee, htjela bih da mi sve ispričaš... u četiri oka.

Lee se tupo nakesi i pođe za njom u stražnju prostoriju.

— Sto li ona smjera? — upita trgovački putnik.

— Ne znam — odvrati Baldy — niti me se tiče. Čini mi se da je veoma zanima Morgan. Ne pitajte me ništa. Gledam svoja posla. Hajde, ljudi, naručite nešto! Niste došli ovamo valjda samo razgovarati.

Sunce je već, veliko i rumeno, umiralo nad brdima na zapadu.

— Hej, Morgan? — progovori Rick.

— Sto je?

— Da li bih ti se mogao nekako odužiti, nekako ispraviti ono što se dogodilo? Ne bismo li se mogli nagoditi?

— Ne bismo.

— Dogodilo se to slučajno. Previše smo popili. Nismo bili svjesni što radimo. Znaš kako je.

— Ne, ne znam!

— Budi razuman.

— Razuman? — Matt udari nogama o pod. — Nakon onog što ste učinili? Nećeš se izvući iz ovog škripca, Belden.

Morgan pride prozoru i pogleda van, pazeći da ga nitko ne opazi. Na ulici su već gorjele svjetiljke, ali nigdje nije bilo ni žive duše. Pred konjušnicom su stajala laka kola. Činilo se kao da su se protivnici povukli, no znao je da to ne može biti istina.

— Još namjeravaš stići na vlak u devet sati? — upita Rick.

— Zašto ne bih?

— Nemaš previše vremena. Morat ćeš uskoro nešto poduzeti.

— Imam još dovoljno vremena.

— Da?

— Prepusti to meni, Belden.

— Dabome. Koliko je sati?

Matt pride stolu i podigne s njega džepni sat.

— Osam.

U tom ga času Rick udari ne-sputanom nogom iznad prepona. Matt zastenje i skvrči se, a onda naleti na udarac u bradu. Sruši se na Ricka, koji odmah posegne za njegovim koltom u koricama. Matt ga uhvati desnom rukom za

zglavak. Napeli su mišice, boreći se. Mladić je bio snažan i mahnit, a Matt umoran od dugačkog putovanja i napetosti kojoj je bio izvrgnut otkad mu je žena umrla.

Matt htjede uhvatiti Ricka lijevom rukom, za vrat, ali mladić sagne glavu i priljubi bradu uz vrat, pa zarine zube u protivnikovu šaku. Matt trgne ruku natrag, a Rick naglo podigne glavu i udari ga njome u lice. Mattu navru suze na oči i iz nosa mu poteče krv.

Tada se uspravi i sruši mladića s kreveta. Izvuče kolt i nemilosrdno ga udari njime po glavi. Rick jaukne.

Stavivši revolver na stol, Matt podigne momka na krevet i uhvati ga za vrat. Onda načas popusti stisak.

— Tako ti svega, nemoj me ubiti! — prostenje Rick.

Matt opet pojača stisak i osjeti kako se mladićevo tijelo napelo.

— Što si rekao kad te moja žena molila da je poštetiš? — zapita ga. — Jesi li joj uopće dao priliku da te moli, gade?

Znao je da bi ga lako mogao zadaviti i potom pobjeći iz hotela. Mladić omlohavi, te mu on pusti vrat.

Obriše krv s lica i klonulo sjedne. Opipa nos. Rick mu ga je umalo slomio.

Uto se mladić pomakne i zaste-nje. Podigne ruku i dotakne bolni vrat. Nije mogao shvatiti zašto ga šerif nije ubio.

— A, ne — progovori tiho Matt — to bi bila prelagana smrt. Znam jednog starog Čejena koji je htio krenuti u potragu za tobom. Da si se našao u njegovim šakama, umirao bi vrlo sporo. Mučio bi te satima. Na vatri.

Međutim, nećeš umrijeti niti brzo, niti na indijanski način. Umrijet ćeš onako kako je propisao zakon, a to je, moglo bi se reći, i najokrutniji način. Najprije ćeš dugo čekati u smrdljivoj ćeliji. Potom će započeti dugotrajno suđenje, kako bi se pouzdano dokazalo da si kriv. Svi će u sudnici znati da si kriv, no to će se morati obaviti prema zakonu. Potom slijedi izricanje presude. Smučit će ti se kad je čuješ, Belden, zato što u sebi nemaš ni trunka hrabrosti. Zatim će te odvesti opet u ćeliju i ondje ćeš morati dugo čekati. Za to će vrijeme vani podizati vješala. Pilit će daske i zabit čavle, trudeći se da sve bude prema propisima. Pozvat će krvnika, koji će donijeti svoju posebnu užad, ispletenu baš za tu priliku. Ta je užad debela dva centimetra i osam milimetara. Potom se rasteže, opterećena utezima, dok joj se opseg ne smanji na dva i pol centimetra. Krvnik podmazuje te konopce kao revolver.

Rick okrene glavu na drugu stranu.

Za taj posao dobiva stotinu dolara — nastavi Matt. — To nije previše jer je on pravi stručnjak. Barem, većina se krvnika može smatrati stručnjacima. Neki su, doduše, šeprtlje.

— Kako to misliš? — trgne se Rick.

— Prije tri-četiri godine, vješali su u Claytonu Blackjaka Ketchuma. Tada je krivnik pogriješio.

— Što se dogodilo?

— Otkinuo je obješenomu glavu. Nije dobro procijenio pad.

— Neću to više slušati — prostenje Rick i zadršće.

— Najprije provjere užad vrećama s pijeskom, teškima stotinu kilograma — reče Matt i nagne se naprijed. — Potom stiže ono sumorno jutro kad će doći po tebe. Svezat će ti ruke na leđima i otpratiti te do vješala. Ako ne budeš mogao hodati, odnijet će te. Bilo kako bilo, stići ćeš do vješala na vrijeme, to ti jamčim. Uspet ćeš se stubama, a svjedoci će te radoznalo promatrati. Krvnik će ti navući crnu kapuljaču preko glave.

— Idi do đavola! Zaveži već jednom! — krikne Rick.

— Osjetit ćeš omču oko vrata. Nakon toga slijede posljednje sekunde čekanja. Navodno, prava vječnost. Doduše, nije mi jasno kako to može znati netko tko još nije umro. Pred očima će ti, priča se, proletjeti cijeli život, pa ćeš tada, nema sumnje, vidjeti i neke vrlo ružne prizore.

— Neću slušati... neću slušati!
— vikne mladić i pokrije glavu jastukom.

— Pod tobom će se otvoriti zaklopna vrata. — Matt nije mogao ušutjeti. — Visjet ćeš o užetu kao vreća krumpira. Ti ćeš najbolje znati kako se tada osjeća čovjek. Vjerojatno će ti se konpac urezati u Adamovu jabučicu poput užarena noža. Iskočit će ti oči, isplazit ćeš jezik. Možda ćeš se tada pokajati zbog onog što si učinio, Belden.

Rick zajeca, no u Mattu nije bilo sažaljenja. Želio ga je, a da ga ne dotakne što teže raniti.

— Potom će prerezati uže i ustanoviti da si mrtav. To će značiti da je pravdi udovoljeno. Strpat će te potom u lijes i odnijeti na groblje, a možda i izgovoriti nekoliko riječi nad grobom. Možda. Potom će po poklopcu li-

jesa zabubnjati zemlja, no ti to nećeš čuti. Za tebe će sve biti završeno. Ostat će samo humak.

Matt se nasloni na zid i pokušava ovladati sobom. Prolazile su minute. Napokon izide u mračan hodnik i odšulja se do stuba. Na recepcionerovu je stolu gorjela petrolejka, ali nikoga nije vidio. Međutim, odozdo dopre do njega miris duhanskog dima.

* * *

Lee Smithers obriše drhtavom rukom usta, napuni čašu i pogleda Lindu s druge strane stola.

— Mislili smo da je obična prljava Indijanka — promrmlja i štucne. — Dakako, sve je zamislio Rick.

— Naravno.

— Međutim, on mi je prijatelj.

— Dabome... dabome...

— Neću dopustiti da mi Morgan odvede starog prijatelja iz Gun Hilla.

— Da? Spasit će Ricka.

— Hoću.

— Kako?

— Ah, to se može učiniti prilično lako — odvratila on škiljeći i praveći se lukavim i opasnim. — Neću nikomu ništa reći, ali znam kako to valja obaviti. Znam i mogu, Linda.

Ona ustane i još ga jednom pogleda.

— Hoćeš mi platiti još jednu bocu? — upita je on. — Uosalom, dok ti ja nisam ispričao, nisi ni znala što smo Rick i ja učinili.

— Svakako, počastit ću te — reče ona i uzme svoju čašu punu viskija. — Evo ti, prljava ništarijo! — Izlije mu svu tekućinu u podbulo lice.

Lee polako ustane dok je ona izlazila iz prostorije. Obriše

obrazu, osvrćući se oko sebe i mrmljajući:

— Pokazat ću ja toj drolji! Pokazat ću i Morganu i onom prokletom Craigu Beldenu tko sam i što sam. Večeras će me dobro upoznati.

Izide kroz stražnja vrata, u mračnu uličicu i krene prema stražnjoj strani Harperova hotela.

Vrativši se do točionika, Linda se drhtavim rukama uhvatila za njegov rub.

— Hoće li nešto popiti? — upita je Baldy.

— Neću.

— Ja častim. Doimaš se tako kao da ti je mučno, Linda.

— Da, mučno mi je.

— Imam osobito piće. Predobro za ove protuhe koje mi dolaze u krčmu. — On se sagne pod točionik i izvadi skraćenu dvocijevnu sačmaricu. Metne je pred Lindu. — Kad god nešto tražim, ta mi prokleta pucaljka smeta.

— Zašto je uopće držiš, pod točionikom, Baldy? — upita ona gledajući sačmaricu.

— Na prvi se pogled čini bezazlenom, ali je vraški opasna — odgovori Baldy i stavi na točionik zapečaćenu bocu. — Njena sačma može raskomadati čovjeka udaljenog četiri-pet metara. Neki se za borbu izbliza koriste revolverima, no meni je draža ova stara sačmarica. Tko je god vidi, odmah diže ruke ako ima soli u glavi. Ona ti je pravi top, vjeruj mi. — Otčepi bocu i natoči Lindi piće. Potom omiriše grlo boce. — Popij i ti čašicu, Baldy — reče sâm sebi, nakesi se i samome sebi odgovori.

— O, vrlo rado! — Napuni i sebi čašu. — Gucni malo, Linda. Odmah ćeš se bolje osjećati.

— Hvala. — Ona pritisne nadlaticu na čelo. — Užasno me boli glava. Imaš li kakav prašak protiv glavobolje?

— Imam, dabome. Pričekaj malo. — On brzo ode u stražnju prostoriju.

Linda iskapi piće, pogleda malobrojne goste u krčmi i zgrabi sačmaricu. Pritisne je uz sebe i preko nje povuče maramu kako bi je sakrila. zatim hitro krene prema vratima i izide. Požuri prema uličici i skrene iza ugla.

— Kamo je otišla? — zapita Baldy Kad se vratio.

— Nikad ne pitam damu kamo ide kad joj se žuri — odvrati jedan gost i nasmije se.

— Gdje mi je, do vraga, sačmarica? — Baldy se počese po ćelavu tjemenu.

— Davo me odnio ako znam.

— Nije valjda...? — promrmlja Baldy i uzme Lindinu praznu čašu.

— Što?

— Nije je valjda ona uzela?

— Nisam vidio.

— Čudno — progunda Baldu i obriše s lica hladan znoj. Ode do vrata, izviri pogleda lijevo i desno, sliježe ramenima i vrati se unutra. Pomiri se s onim što se dogodilo i odluči šutjeti.

* * *

Mjedeno se klatno velike zidne ure jednolično njihalo amo-tamo. Craig Belden je sjedio za stolom kraj prozora u Charliejevoj krčmi, odakle je mogao vidjeti Harperov hotel. Igrao se praznom čašom i stezao zubima nezapačenu cigaru. Za susjednim je stolom sjedio Beero i lijeno miješao karte. Povremeno bi pogledao na sat. Bilo je pola devet.

— Čekaj ovdje — obrati se Belden osorno Beerou i naglo ustane, pa izide iz krčme.

Beero odmah pride prozoru.

— Kamo ide? — zapita točitelj Pinto.

— Prema hotelu.

— Poludio si!

— Do vraga, dodi ovamo i uvjeri se svojim očima!

Svi u polumračnoj krčmi odmah pohitaju prema prozoru. Vidjeli su Beldena kako prelazi preko ulice i zaustavlja se na nogostupu. Nakon toga uđe u hotelsko predvorje.

* * *

Začuvši teške korake na stubama, Morgan ustane i izide u hodnik.

— Već je i vrijeme da netko dode po mene — progovori Rick.

Na vrhu stuba pojavi se Craig Belden. Spusti fenjer na stol u hodniku i polako otkopča opasač. Prebacivši ga preko stubišne ograde, pogleda Morgana.

— Što hoćeš ovaj put? — upita Matt.

— Popričati. — Craig ispruži ruke, pokazujući da nema ništa u šakama. — Evo, nisam ti pripremio nikakvu podvalu.

— Onda se približi. — Matt korakne u stranu, kako bi ga pustio u sobu. — Ne pali svjetlo!

— Ne bih baš htio dobiti metak u glavu.

— Onda? Zašto si došao? — zapita Matt.

— Spasio sam ti život — odgovori Craig i polako se okrene. — Zar si to zaboravio?

— Ne, nisam zaboravio La Hondu, ako si to mislio.

— Da, to mislim. Tada si rekao da nećeš nikada zaboraviti što sam za tebe učinio.

— I nisam zaboravio. Znam na što ciljaš. Htio bi život za život.

— Pogodio si.

— To nije moguće.

— Slušaj me, Matt! Gledaj na sve ovako: podmirit ćeš račun, vratit ćeš mi dug. Ne znam je li moj sin ubio tvoju ženu ili nije. Ostavimo sada to. Nikada u životu nisam ništa moljakao, ti to dobro znaš, a sada se, evo, ponizujem pred tobom. Vрати mi sina, pa ću smatrati da si podmirio dug.

— Ti nisi ništa izgubio kad si mi spasio život, a pogledaj što sam ja izgubio zbog ove zvijeri koju si othranio

— Zar me ne razumiješ? — preklinjao ga je Belden. — On mi je jedina uspomena na pokojnu ženu, Matt. Valjda ti to nešto znači? Dobro, možda sam zakačio kao otac, no valja imati na umu da mladić nije imao majku koja bi ga odgojila.

— Ima li sada moj sin majku? — tiho upita Matt.

Craig udari šakom po dlanu.

— Znam kako se osjećaš, Matt, ali nećeš oživjeti svoju ženu ako mi otmeš sina. Nikako ne možeš večeras otići iz Gun hilla. Izgubit ćeš glavu.

— Dovoljno smo razgovarali.

— Slušaj, Matt! Imaš sina. Što će biti s njim ako se tebi nešto dogodi?

— A što bi bilo s njim?

— Ostat će potpuno sâm. Bez majke i oca. Jesi li pomislio na to?

— Jesam — odgovori tiho Matt.

— Mnogo sam razmišljao o svemu.

— I?

— Ipak ću uraditi ono što sam naumio. Ne mogu iznevjeriti sebe. Nadam se da imam pravo.

— Osveta ne može biti tako važna, Matt.

— Ovisi o tom tko se osvećuje, a tko izvlači kraći kraj, zar ne? Dobro, ja ću se osvetiti, kao što ti nazivaš moj postupak, a Petey će shvatiti, kako god se ovo završilo, kakav mu je čovjek bio otac. Shvaćit će da sam htio da tvoj sin plati zbog onog što je učinio. Znat će da sam nastojao obaviti ono što mi je dužnost.

— Lud si!

— Možda jesam, a možda i nisam — odvraća Matt i sliježe ramenima. — Međutim, znam ovo: kad ne bih postupio ovako, moj sin bi se, kad bi me god u budućnosti pogledao, sjetio da sam imao u rukama nitkova koji mu je silovao i ubio majku ali nisam imao smjelosti da ga predam zakonu. Zar da me dječak zamrzi? Pogledaj svog sina, pogledaj kakvo si stvorenje odgojio. Fućka mu se za oca. Da nije tako, nastojao bi se vladati tako da se ponašaš njime, a ne da smrdi svim pristojnim ljudima.

Craig Belden podigne ruke i spusti ih. Polako okrene leđa Mattu, pogleda sina i izide u hodnik. Pokupi opasač, uzme fenjer i tromo krene niza stube.

Matt pride prozoru i pogleda van.

— Beero! — vikne Belden, prelazeći ulicu.

Beero mu odmah otvori vrata Charlijeve krčme, pogleda prema Mattu, pa se makne u stranu dok je rančer srdito ulazio.

Lee Smithers pogleda nebo. Uskoro će izaći mjesec, no on će svoj posao obaviti prije nego što mjesečina sve osvijetli. Ustanovi da je skladište iza trgovine zakračunato. Posluži se željeznom šipkom i iščupa kračun, a onda trenutak pričeka kako bi provjeri je li netko čuo buku. Zatim ude, prevrne jedan sanduk i oguli cjevanicu. Opsuje. Zapali šibicu i, osvrnuvši se oko sebe, pronade veliku posudu s petrolejom. Strese je i zaključa da je gotovo puna.

Donekle teturajući, krene prema stražnjoj strani hotela. Od pića mu se zamutio pogled. Pogleda prema prvom katu. Ni u jednoj sobi nije gorjelo svjetlo. U prizemlju je jedan prozor bio odškri nut. Otčepi posudu i izlije pola petroleja preko prozorske daske, a onda ode prema drugoj strani hotela, nasilu otvori jedan prozor, pa tu izlije ostatak petroleja.

Tada obriše znojne ruke o prljavu košulju i pronade neke bačene novine. Podere ih nadvoje i smota. Zapali najprije jedan komad i ubaci ga u sobu, zatim potrči, veselo se cereći, prema prvom prozoru pa i tu ubaci zapaljeni papir.

Unutra odmah bukne plamen.

— Ovo će biti vatra i pol — izusti zadivljeno i zatetura natraške. — Rick će mi biti vrlo zahvalan zbog ovog.

Potrči teturavo, pogledavajući svaki čas preko ramena svoje djelo.

XIII

Linda načas zastane pred hotelskim vratima. Čvršće stegne oko sebe maramu prebačenu preko ramenâ, priljubi sačmaricu uz tijelo i duboko udahne, a onda ude.

— Opet ti, curo — promrmlja Luke kad ju je ugledao.

— Gore nema nikoga na koga bi ti se isplatilo tratiti vrijeme, mala — reče Joe, gledajući je ocjenjivački. — Pametnije ti je da ostaneš s nama, pravim muškarcima.

Bila im je stalno okrenuta post-rance, nadajući se da neće opaziti sačmaricu.

— Jeste li raspoloženi za piće? — upita ih.

— U svako doba — odgovori Luke.

— Boca mi je gore, u sobi.

— Onda otidi po nju, zlato. Ja ne idem gore.

Linda pride stubama.

— Kakvi lijepi gležnjevi! — promrmlja Joe.

— Uvijek su ti na pameti cure — reče Luke.

— A što drugo, osim pića, i služi naše pažnju?

— Imaš pravo. Požuri po taj viski, Linda.

Ona se počne uspinjati. Joe namigne Lukeu, a onda pritrči podnožju stubišta i pogleda je odozdo.

— Bogamu — izusti tiho — nije nimalo čudno što se sviđa starom Beldenu.

Na stubištu je bio propuh, te zračna struja malo zavrne maramu. Joe ugleda kundak sačmarice.

— Hej! — vikne. Korakne na stube, a onda se predomisli i okrene prema Lukeu. — Pod maramom ima sačmaricu — reče.

Luke se naglo uozbilji, ustane i pogleda prema Charliejevoj krčmi.

— Vidjet ćeš što će učiniti stari Belden kad uhvati tu podlu djevojčuru — progunda.

* * *

Začuvši nekoga na stubama, Matt Morgan podigne glavu. Onda izviri u hodnik. Odahne kad je vidio da to dolazi Linda.

— Dodite — reče mu ona užurbano, izvuče ispod marame sačmaricu i pruži mu je.

— Hvala, Linda. Međutim, ovo bi vam moglo stvoriti velike nevolje.

— Nevolje? Navikla sam se na njih od rođenja. Kad ih ne bi bilo, potpuno bih se zbunila. Ne bih znala što da radim.

— Žao mi je što to čujem.

— Zašto? Vi nemate nikakve veze s tim.

Matt preklopi sačmaricu i opazi unutra dvije mjedene patrone što su se sjale.

— Još jednom, hvala — reče, pa upita: — Zašto ste se predomislili i pomogli mi?

— Doznala sam sve — odvrati ona i skrene pogled ulijevo. — Mislim, o vašoj ženi.

— Da?

— Ispričao mi je to Lee Smithers.

– Gdje je on?

– Ne možete i njega uhvatiti, Matt!

– Vratit ću se po njega – promrsi kroz zube Morgan i čvršće stegne sačmaricu.

– Zašto ne odete oдавде dok još imate vremena? Ne možete pobijediti Craiga Beldena.

– Ostavite me na miru – reče on napetim glasom.

– Stradat ćete. To znaju svi u Gun Hillu osim vas. Trebalo bi da ih vidite. Čekaju u krčmama i u pokrajnim ulicama da počne glavna predstava. Bit će to vrlo zanimljiva noć za Gun Hill. Okupljaju se strvinari. Smrdi ljudski rod!

– Ne možete osuđivati cijeli ljudski rod zbog ljudi koje ste sreli u ovom gradu.

– Zaboravljate da ja poznam ljude u dušu.

– Možda niste do sada upoznali prave ljude – odvrati Matt i nasloni sačmaricu na zid.

– Na primjer, koga?

– Moju ženu – prozbori on tiho. – Svi su je voljeli.

– Je li bila veoma lijepa?

– Meni je bila. Samo to je važno.

– Da.

– Iznenada Morgan podigne glavu.

– Dim!

– Linda se brzo okrene.

– U hotelu?

– Da, uvjeren sam u to.

– Što će se sada dogoditi? – upita ona zaprepašteno.

– Pokušavaju me natjerati da nešto poduzmem, da se maknem oдавде. Bogami, nisam očekivao da će Belden ići tako daleko.

– On je spreman na sve kako bi pobijedio – ogorčeno mu odgovori Linda.

– Idite oдавде.

– Što će biti s vama?

– Tko zna? – Matt se osmjehne. – Još nisam poražen.

Uhvati je za ruku i povede prema stubištu.

– Sretno, Matt – prošapće ona.

Sagnuo se i poljubio je. Za trenutak se htjela privinuti uz njega, ali se brzo okrene i požuri niza stube.

U prizemlju je mnogo jače smrdio dim. Uleti ravno u Lukeove ruke. Odmah ju je ščepao za ramena.

– Hajdemo, zlato! Craig Belden će rado popričati s tobom nakon onog što si učinila. promrsi on kroz zube i gurne je prema vratima.

* * *

Craig Belden pogleda niz ulicu i zadovoljno kimne.

– Sve je spremno, Beero?

– Dabome, gazda. Ni muha se ne bi mogla provući mimo momka.

– Dobro.

Sa suprotne strane ulice dopre ženski povik. Craig se žustro okrene. Ugleda Lindu, koju su Luke i Joe vukli prema njemu.

– Pustite me, davo vas odnio!

– vikala je ona.

– Gospodine Beldene! – prozbori Luke i mahne Craigu.

— Što je? — odvrati rančer i krene im u susret.

— Prokrijumčarila je sačmaricu Morganu.

— Što govoriš?

— Dala je Morganu sačmaricu, gazda — reče Joe i nagne se u stranu, izbjegavajući njezine nokte.

Luke zavrne Lindi ruku i prisili je da poklekne. Međutim, Craig ga odmah odgurne i podigne je na noge.

— Uistinu si to učinila? — upita promuklim glasom.

Linda mu se nasmije u lice.

— Jesam, davo te odnio! Nadam se da će Matt Morgan isprazniti obje cijevi u tebe!

On je tako ošamari da je ledima naletjela na Lukea.

— Samo nastavi — reče mu ona prkosno. — Ti i onaj tvoj pokvareni sin i ne znate drukčije postupati sa ženom. Znate samo šamarati i udarati nogom. Svim srcem želim da Matt Morgan uspije.

Craig podigne ruku i spusti je.

— Ne bi mu pomoglo ni deset sačmarica — odvrati oporim glasom.

— Pogledajte! — usklikne u tom času neki čovjek iza njih. — Gori hotel!

Prema njima je trčao Beero.

— Sveca mu — reče zadihano — gori cijeli stražnji dio prizemlja. Posvuda smrdi petrolej.

— Kako se to, do vraga, dogodilo? — progunda Craig i podigne stisnute šake.

Vjetrić potjera prema njima oblak dima. Čuli su pucketanje suhog drveta.

— Dovezite vatrogasnu sisaljku! — vikne netko.

— To bi bilo uzalud — reče jedan starac. — Gumene su cijevi potpuno trule, a nove nam još nisu stigle s Istoka.

— U zaklon, ljudi! — vikne Belden, pogledavši lijevo i desno. — Vatra će vas obasjati, pa bi vas on mogao pogoditi! Povucite se u zaklon i čekajte da on izide! Brzo!

— Krene hotelu. — Izidi, Morgan! Hotel je u plamenu! Budeš li još dugo čekao, više se nećeš spasiti!

Kroz prozore u prizemlju vidjeli su se plameni jezici. Na prvom katu i dalje je bilo mračno. Predvorje se napunilo dimom. Vatra je hučala prozorska su stakla pucala.

— Matt! — vikne Belden. — Izidi uzdignutih ruku! Unutra ne možeš preživjeti!

Odgovori mu samo vatra, koja je pohlepno proždirala drvenu gradu i namještaj. Plamen se odražavao u očima konja upregnutog u laka kola nedaleko konjušnice, tako da su nalikovale vlažnim draguljima. Craigovi su ljudi s vinčesterkama u rukama i koltovima o boku, čekali da se na hotelskim vratima ocrta Mattov lik. Svaki je od njih čvrsto vjerovao da će pogoditi šerifa prije nego što stigne do sredine ulice. Znali su da Craig Belden dobro plaća kad se posao obavi na njegovo zadovoljstvo.

Nasuprot zapaljenoj zgradi stajala je Linda Lewis. Marama joj je samo djelomice pokrivala bijela ramena. Obraz joj se crvenio od Craigova šamara. Grozničavo je čekala sljedeći potez u toj smrtonosnoj igri.

Stanovnici Gun Hilla stajali su podalje od poprišta događaja, kako ih ne bi zahvatio neki zalutali metak, ali su ipak mogli vidjeti sve. Neki su se divili Craigu Beldenu, neki su ga prihvaćali kao nužno zlo, neki su ga se bojali kao đavla. No, nitko ga od njih nije volio. Mnogi među njima nadali su se da će hrabri šerif stići sa svojim zarobljenikom do željezničke stanice, ali im je mozak govorio da to nije moguće.

Požar je osobito usrećio Leeja Smithersa, koji je stajao blizu Charliejeve krčme i neprestano oblizivao usne. Svaki bi čas desnicom dodirnuo revolverski držak.

XIV

I hodnik na prvom katu Harpe-rova hotela već se punio dimom.

Matt Morgan prigušeno zakašlje. Kucnuo je čas da nešto poduzme. Kad krene, više nema povratka.

Otključa lisičine kojima je Rickov gležanj bio privezan uz krevet. Mladić odmah skvrči nogu i protrlja je.

— Čini mi se da ti je odzvonilo, šerife. Gotovo je. Razumiješ?

— Umukni! — Matt otključa lisičinu kojom je Rickov zglavak

bio vezan uz nogu kreveta i stavi je na svoju lijevu podlakticu, pa nemilosrdno povuče mladića na noge. Onda ga uhvati za košulju i privuče k sebi. — Slušaj me dobro, momče! Hodat ćeš pristojno i mirno uz mene. Pokušaš li pobjeći...

Bolno zastenje kad ga je Rick udario koljenom u prepone. Rick zamahne lijevom rukom i udari ga po glavi.

Matt posrne i povuče ga prema sebi. Mladić se smijao kao da je poludio. Divlje zamahne nogom na Matta, zatim ga udari bridom dlana po licu. Zatim udari i glavom i slomi mu zub.

Njihali su se naprijed-natrag, a Rick je imao prednost. Udarao je rukom i nogama, grizao i pokušavao protivniku iskopati oči.

Stigli su do zida i Matt napipa sačmaricu. Uhvati je i podigne. Rick obuhvati lijevom šakom cijevi i, napevši mišiće, polako ih podigne prema šerifovu vratu. Matt osjeti cijevi na dušniku. Pritisnule su mu ga tako da su mu pred očima zaplesale iskrice. Prikupivši posljednju snagu, udari mladića koljenom i osjeti kako pritisak popušta.

Istrgne Ricku sačmaricu iz ruke i udari ga još jednom, koljenom. Tada ga tresne revolverom po glavi. Mladić se sruši na koljena i umalo ga povuče na sebe.

Matt ga grubo podigne na noge i sada on njemu gurne cijevi sačmarice pod bradu.

— Pokušaš li još jednom nešto slično, ispraznit ću obje cijevi! — zaprijeti.

Rickove se oči ispune strahom. Pokuša progovoriti, ali zbog neumoljivog pritiska pod bradom nije mogao i samo zastenje. U sljedećem trenutku užasnuto razrogači oči.

Matt shvati da je vatra prodrla već do sobe. Osvrnuvši se, opazi kako plamen oblizuje sag u hodniku. Tapete su se već dimile, a poslije nekoliko sekundi i plasnule.

— Više se ne možemo izvući!
— uspije progovoriti Rick.

Matt ga povuče za sobom u hodnik, ali zastane kad ugleda stubište. Cijela je ograda bila zahvaćena plamenom, a vatra se prenila i na stube.

— Ne idem! — vikne prestrašeno Rick i htjede ustuknuti.

— Ili ćeš ići dobrovoljno, ili ću te odvući dolje. — Biraj! reče mu Matt i bijesno povuče lisičine.

Zateturaše prema stubištu. U prizemlju je opet puknulo prozorsko staklo. Uza stube sune oblak dima.

— Matt! — dovikne odozd glas. — Ne smiješ dopustiti da momak izgori! Ulazim u hotel!

— To je tata! — vikne Rick. — On će me spasiti!

Bojeći se vatre, pokušava se zakloniti iza Matta.

Serif krene niza stube, vukući ga za sobom. Oko čizama su mu se lelujali plameni jezički.

Pognuvši glavu i zaklonivši desnom rukom oči, kao da puše snažan vjetar, krene kroz predvorje. Razabere velika ulazna vrata, uokvirena plamenom. Iza njih na stu-

bište se uruši dio krova i zakrči ga ugarcima i zapaljenim gredama.

Tjerani vrućinom iza sebe, probiše se kroz vrata na nogostup, koji je mjestimice također gorio.

Craig Belden odmah korakne prema njima, ali ga Beero uhvati za ruku.

— Pričekajte, gazda! — Ne približujte se hotelu! Svaki čas će se srušiti. Bitno je da ga je vatra istjerala i sada ćemo ga ščepati, bogamu!

Matt smjesta gurne cijevi sačmarice pod Rickovu bradu i odlučno pogleda Craiga Beldena.

— Ne prisiljavaj me da to učinim, Craig! — dovikne.

— Nemoj, tata! — krikne Rick.
— Nemoj! On se ne šali!

Belden podigne ruke kao da bi htio uhvatiti Matta, a onda ih polako spusti.

— Okani se budalaština, Matt — reče. — Ne možeš uspjeti.

Matt pogleda prema željezničkoj stanici i opazi da su mu rančerovi ljudi prepriječili put puškama i revolverima u rukama.

— Pokuša li nešto neki od tvojih ljudi, Craig, povući ću oba obarača — zaprijeti. — Naredi im da se maknu s ulice.

Craig ga je netremice promatrao. Do sada je Matt imao sve adute, no sreća će mu kad-tad okrenuti leđa. Mora ga iznevjeriti na putu do željezničke stanice.

Napokon skrene pogled prema svojim ljudima. U očima i na pušćanim cijevima odražavao im se sjaj vatre. Zatrese glavom i

mahne im neka se povuku. Polako su uzmaknuli ulijevo i udesno.

— Hajdemo, Rick! — reče Matt i trzne lijevu ruku.

Kroz sve gušći dim letjele su iskre poput krijesnica. Smjer se vjetra donekle promijenio i sada je tjerao dim natrag prema hotelu. Činilo se kao da krči put Morganu i njegovu uhapšeniku.

Kad je Matt krenuo s Rickom sredinom ulice, ne pomakne se nitko među gledaocima.

Craig Belden se raskoračio i podbočio rukama o bokove, donekle se nagnuvši naprijed, ali pažeći da ne učini ništa brzopleto. Znao je da bi se Matt Morgan mogao u djeliću sekunde pretvoriti u suca i izvršitelja presude. Dovoljan je lagan pritisak na obrač i sačma će raznijeti Ricku glavu.

Stojeći iza potpornog stupa, šerif Josh Bartlett je gledao Matta i Ricka kako mu se polako približavaju. Od vremena do vremena pogledao bi Craiga Beldena. Među vlažnim usnicama držao je nezapaljenu cigaru i polako je premještao lijevo-desno.

Na nogostupu pred »Potkovom« poredali su se ljudi. I Baldy je napustio svoje mjesto na točionikom kako bi vidio posljednji čin predstave. Oči mu se donekle rašire kad je u Mattovim rukama ugledao sačmaricu. Pogledavši zatim preko ulice prema Lindi, kimne kao da joj oprašta zbog onog što je učinila.

Kroz prozor na prvom katu »Potkove« ulicu je promatrala Minnie. Ugledavši Ricka Beldena, dotakne modricu na obrazu. Iznenada se okrene i baci na krevet, pa rukama pokrije uši kako ne bi čula pucnjavu.

Matt je pažljivo gledao najbliže Beldenove ljude. Negdje iza njih bio je Belden, kojeg je trebalo da se najviše boji, no nije se usudio osvrnuti i potražiti ga pogledom.

Pred konjušnicom su još stajala ona laka kola.

Matt je tjerao Ricka prema njima. Mladić je hodao ukočeno, kao da su mu noge drvene, i uzalud se podizao na prste ne bi li nekako izbjegao smrtonosne cijevi.

— Popni se na sjedalo — progovori tiho Matt zaustavivši se kraj kola.

Mladić se polako popne. Sačmarica mu je sada bila uperena u potiljak. Sjedne i položi ruke na stegna. Niz lice mu je krivudao znoj.

Matt zaobide otraga kratka lagana kola na dva kotača. Sačmarica je sve vrijeme bila uperena u Ricka. Popne se s desne strane na sjedalo i pogleda šerifa Josha Bartletta, koji je stajao pred konjem.

— Odveži ga! — naredi mu.

Bartlett polako izvadi cigaru iz usta i pogleda Craiga Beldena, koji se sporo približavao.

— Brzo! — vikne Matt.

Serif Gun Hilla podigne ruku i protrlja debeli obraz.

— Poslušaj ga, Joshe! — dovikne Belden.

Bartlett nespretno odveže konja. Lice mu se, obasjano vatrom, ljeskalo od znoja.

— Ustani, momče — promrmlja Matt jednom stranom usta i desnom rukom uhvati uzde. Sačmarica mu je bila u lijevoj. Gurne hladne cijevi pod Rickovu bradu.

— Bogamu! — prostenje mladić.

— Umukni!

Iza ugla načas izviri Lee Smithers. Kimne, pa se povuče. Izvadi revolver i pregleda ga, a onda požuri prema uličici koja je vodila do željezničke pruge.

Matt potjera konja. Kola su malo poskakivala i njihala se prelazeći preko kolotečina na putu.

— Bogamu, Morgan — prostenje Rick i zakoluta očima — makni mi tu stvar s vrata!

— Budeš li mirovao, neće ti se ništa dogoditi.

Sredinom ulice za kolima je išao Craig Belden. Ni za trenutak nije skinuo pogled sa sina i Morgana.

Stigoše do raskrižja. Tridesetak metara dalje stajao je neki čovjek i, gledajući ih, malo se njihao.

— Hej, Rick! Hej, prijatelju! — dovikne on. — Ne brini! Lee će tebe izvući! Ne brini! Čuješ me?

— Je li to Smithers? — upita tiho Matt.

— Da — dahne Rick.

Lee se naglo okrene i potrči prema najbližoj uličici.

Trebalo bi da nam se pridruži — reče Matt.

Rick zatrepće očima kad su kotači naletjeli na duboku udubinu

i kad mu je sačmarica još jače pritisnula grlo.

— Ionako imaš već previše posla, Morgan. Nećeš uspjeti pobjeći sa mnom. Vidjet ćeš, tata nije još digao ruke.

— Previše brbljaš — odvrati mu prezirno Matt. — Tatica te nije naučio kako se valja ponašati? Mogu ti reći, on nije nikada blebetao poput tebe.

Hodajući za kolima, Craig Belden ubrza korak.

— Namjeravate ga napasti, gazda? — upita Beero i požuri, kako ne bi zaostao.

— Još ne, budalo! Naše će vrijeme tek doći. Ne može se više dugo izmotavati. — Željeznička stanica nije više daleko, gazda. — Davo te odnio, imam oči! — progunda Belden.

U tom se trenu cijelo hotelsko pročelje sruši na ulicu, iza gomile koja je polako išla za Craigom Beldenom i njegovim plaćenicima.

Kad su se stropoštale goruće grede, konj prestrašeno poskoči i zafrkće. Iskre sunu visoko iznad ulice, a jedna padne konju na sapi.

Matt povuče uzde kako bi ga smirio, ali ne odvoji cijevi od Rickova vrata.

— Jurnut će prestrašeno — promrmlja mladić, gledajući konja i znojeći se.

— Umukni!

Svi su napeto promatrali uznemirenog konja. Činilo se da je u cijelom Gun Hillu najmirniji upravo Matt Morgan.

— Idi do vraga! — promrsi kroz zube Rick.

— Idi i ti — smireno mu odvratila Matt.

Konj ponovo krene. Prodoše mimo prve uličice i počese se približavati drugoj. Ona se pružala usporedo sa željezničkim tračnicama. Tu je stajao Lee Smithers, ljuljajući se malo dok je nastojao usredotočiti pogled na kola.

— Nadam se da tvoj pijani prijatelj neće ništa pokušati — prozbori tiho Matt. — Mislim, bolje za tebe da ništa ne pokuša.

Konj se opet zaustavi. Trzne glavom, boreći se protiv žvala.

Matt se osvrne. Gledaoci su prestali pratiti kola i ostavili Craiga Beldena i Beeroa nasred raskrižja. Beldenovi su se ljudi povukli jer je rančer zapovjednički mahnulo rukom.

Lee Smithers se uspravi i izide na glavnu ulicu. Stigavši do sredine, zastane i okrene se prema konju i kolima. Desna mu je ruka lebdjela nad revolverom.

— Je li to doista Smithers? — upita Matt.

— Da, on je.

Matt ošine uzdama konja po sapima i potjera ga prema čovjeku nasred ulice.

— Morgan — progovori Lee — vožnja je završena! Smjesta se zaustavi.

— Makni mi se s puta, Smithers!

— Čuo si što sam ti kazao, Morgan!

Rick prestrašeno proguta slinu.

— Zaboga, Lee — dovikne drhtavim glasom — ne počinji ništa! Zasad mi ne možeš pomoći! Makni se!

Vatra iz hotela obasjavala je sablasnim svjetlom cijeli prizor.

— Hajde, Morgan izazovno će Lee — da vidimo koliko si brz.

— Prokleta budala! — proste nje Rick.

Lee povuče uvis opasač i razmetljivo korakne naprijed.

— Ne brini zbog mene, Rick — reče, pa nastavi: — Onda, što je, Morgan? Ja sam sudjelovao s Rickom u onom. Hoćeš li povući na mene revolver?

Matt zaustavi konja.

— Ne petljaj se u ovo, Smithers! — dovikne Craig Belden. — Makni se!

— Ti si imao svoju priliku, Belden, i nisi je iskoristio — odvratila Lee. — Sada je red na meni.

Matt preda uzde Ricku.

— Vozi!

— Na putu nam je.

— Potjeraj konja, do vraga!

— Lee — zamoli Rick — makni se.

— Pregazi ga ako budeš morao — reče hladno Matt — ali kreni već jednom.

Rick ošine uzdama konja.

— Hajde, Morgan — dovikne Lee i pljune u stranu. — Kuka-vica si, ha? Hoćeš li povući ili nećeš? Pozivam te da se boriš, slavni šerife.

— Makni se s puta, Smithers, ili ću te ubiti — umiješa se Craig Belden i žurno krene.

Lee se nakesi i oblizne usnice.

— Dobro! — vikne. Posegnuvši za revolverom, baci se na trbuh.

Matt munjevito spusti desnu ruku i izvuče kolt. Leejevo oružje zagrmí dvaput, Mattovo tri puta.

Rick digne lijevu ruku kako bi zaštitio lice od blijeskova iz Mattove cijevi. Craig Belden potrči i istodobno povuče kolt. Kretnje mu se stope dok ga je napinjao i dizao prema Leeju.

Rick se zanjiše prema Mattu kad se Mattovo tijelo trznulo, pogodeno jednim Leejevim metkom.

— S Rickom si lako izišao na kraj, šerife — progovori Lee Smithers i zakašlje — ali sa mnom nije tako lako.

Polako ustane i zagleda se kroz dim baruta kao da pogledom pokušava prodrijeti, kroz neku svegušću koprenu, a onda se stropošta na lice u prašinu.

Matt pogleda svoje lijevo rame, kojem se širila tamna mrlja.

Uto se Rick okrene prema Morganu, odgurne mu sačmaricu u stranu i tupo ga pogleda u lice. Pod lijevim mu je okom bila plavkasta rupa. zatim se zanjiše natrag i padne s kola. Budući da su još bili spojeni lisičinama, povuče Matta za sobom. Konj se poplaši i propne, a onda odjuri dalje vukući za sobom prazna kola.

Matt klekne kraj mrtvog mladica, spusti kolt u korice i otključa lisičine. Oslobodi se zauvijek Ricka Beldena.

Ustane i, zanjihavši se malo, krene prema željezničkoj stanici.

Iz daljine do njega zvižduk lokomotive. Izvadi maramicu i gurne je pod krvlju natopljenu košulju. Kad je dotaknuo ranu, trzne se od boli.

— Bogamu, jeste li vidjeli ovo?

— progovori bradat čovjek. — Lee je ustrijelio svog prijatelja Ricka.

— Koješta! — odgovori mu trgovac. — Ricka Beldena je ustrijelio Morgan!

— Lud si! — prozbori treći čovjek. — Sačmarica nije ni opalila!

— Učinio je to onaj pijani ušljivac Lee — objasni jedan mladi kauboj. — Ubio je Ricka i ranio Morgana. Zaista ne mogu shvatiti kako je, napunjen Beldenovim i Morganovim mecima, mogao uopće ustati.

Craig Belden klekne kraj sina, svuče kaput i pokrije mu lice. U tamnim su mu očima svjetlucale suze. Linda ga je netremice promatrala, a onda skrene pogled prema Mattu koji se polako udaljavao.

Pritišćući rukom ranu, kako bi zaustavio krvarenje, Matt je osjećao nepodnošljivu suhoću u grlu.

Ponovo se začuje zvižduk vlaka, otegnut i sumoran, odjekujući među mračnim brdima. Lokomotiva se penjala uz strminu i puhala.

— Produžio je prema stanici, gospodine Belden — reče Josh Bartlett — kao da se baš ništa nije dogodilo.

Craig Belden kimne, pa se uspravi. Dok je dugačkim koraci mišao ulicom, smrknuto mu je lice bilo zgrčeno od mržnje.

Približivši se križanju sa cestom, vlak opet zazviždi, dvaput dugo i dvaput kratko.

Matt Morgan prijede tračnice, već donekle osvijetljene prednjim svjetlom lokomotive.

Kočnice zaškripe kad je vlak počeo kočiti.

Šef stanice htjede nešto kazati, ali se predomisli vidjevši Mattovo napeto blijedo lice.

Vagoni su lupkali jedan o drugi i para je šištalala dok se vlak zaustavljao.

Svjetlo na lokomotivi obasja Craiga Beldena kad je prošao ispred nje. Šljunak je škripao pod njegovim čizmama.

— Morgan! — poviče.

Iz jednog je vagona upravo namjeravao sići kondukter. Ugleđavši njih dvojicu i naslutivši napetost, vrati se u vagon.

Craig Belden je sada hodao polako, a ruke su mu se njihale kraj bokova. Gledao je ukočeno Matta Morgana.

— Gotovo je, Craig — reče mu mirno Matt.

— Ne, nije gotovo, Matt. Rekao sam ti...

— Gotovo je, Craig. Žao mi je što nije završilo onako kako sam zamislio.

— Kako si zamislio? Rekao sam ti da ću te ubiti ako se momku bilo što dogodi.

Iz vagona su kroz prozore izvirili putnici i gledali smrknuta lica dvojice bivših prijatelja. Obavijeni dimom i parom, obojica su se doimali nestvarno, no njihovi glasovi i revolveri u koricama bijahu stvarni.

Kondukter otvori usta, ali ih zatvori kad mu je šef stanice mahnuo.

— Ne približuj se, Belden — opomene šerif rančera. — Ne prisiljavaj me da te zaustavim. Sinti je mrtav.

Craig Belden zastane i zagleda se u njega. Lice mu je bilo tvrdo kao od kamena.

Uto se pojavi Beero zaobišavši lokomotivu. Za njim i Luke. Upravo kad je Luke namjeravao u cijev svoje vinčesterke ubaciti metak Beero mu gurne cijev uvis.

— Pusti ih — reče tiho. — Neka to srede njih dvojica. Neka se obračunaju.

— Beero ima pravo, Luke — progovori Josh Bartlett, koji je zastao iza njih. — Najbolje je da to tako završi.

Iza posljednjeg vagona pojavi se Linda Lewis. Zastane i zagleda se u Craiga i Matta. Desna joj ruka nagonski obuhvati bijeli vrat.

Craig opet krene. Koraci su mu muklo odzvanjali po drvenom nogostupu pred stanicom.

Matt podigne lijevu ruku.

— Dobro, Belden, ako uistinu želiš da tako bude, povuci.

Craig zastane i kimne.

— Da, želim da tako bude — odvrati.

Desna mu se ruka naglo spusti, uhvati revolver, izvuče ga iz korica i napne kokot.

Matt se poguri, a kolt mu, munjevito izletjevši iz korica, dvaput zaštekće. Craig Belden povuče obarač. Metak prozuji mimo Mattove glave, ali se šerif i ne poma-

kne. Opali još jednom, pa podigne glavu da bi pogledao Belden.

Craig Belden korakne naprijed.

— Htio bih... — prostenje, a onda se stropošta. Iz otvorene mu šake izleti kolt.

Matt krene prema starom prijatelju. Klekne kraj njega i okrene ga na leđa, pa mu raskopča ovratnik.

— Craig? — prozbori tiho.

Belden otvori oči.

— Kako ti se zove sin, Matt?

— Petey.

— Matt... odgoji ga kako valja. Razumiješ me?

— Razumijem.

— Uostalom, ti bi ga ionako odgojio kako valja. na svoj... način.

Craig Belden zažmiri. Trzne se malo, ponovo otvori oči i osmijehne se Mattu. U sljedećem je trenutku bio mrtav.

Matt se uspravi, gledajući ga. Kad se okrenuo, ugleda iza sebe Lindu Lewis.

— Polazak! — vikne blijedi kondukter.

Strojovoda žurno potvrđi zviždukom da će vlak krenuti.

Matt pride vagonu i popne se na stubu. Vlak se pokrene obavijen parom i dimom. Beero i Luke dignu pogled kad se Matt provezao mimo njih, no oči su im bile potpuno bezizražajne. Kao da nisu nimalo žalili za Beldenom.

Linda je klečala kraj Craiga. Držala je njegovu glavu u svom naručju i polako se ljuljala naprijed-natrag, kao da uspavljuje dijete.

Sumorni zvižduk lokomotive opet odjekne među brdima, koja je upravo posrebrio mjesec. Vlak se, ostavljajući iza sebe dim i iskre, sve brže i brže udaljavao od Gun Hilla.

KRAJ

U PRIPREMI:

**J.R. Roberts
REVOLVERAŠ TEŠKE
KATEGORIJE**

VEĆ JE U PRODAJI!

SIGURNOSNI GLJIVARSKI vikend

70 DINARA

POSEBNO IZDANJE – BROJ 4/83.

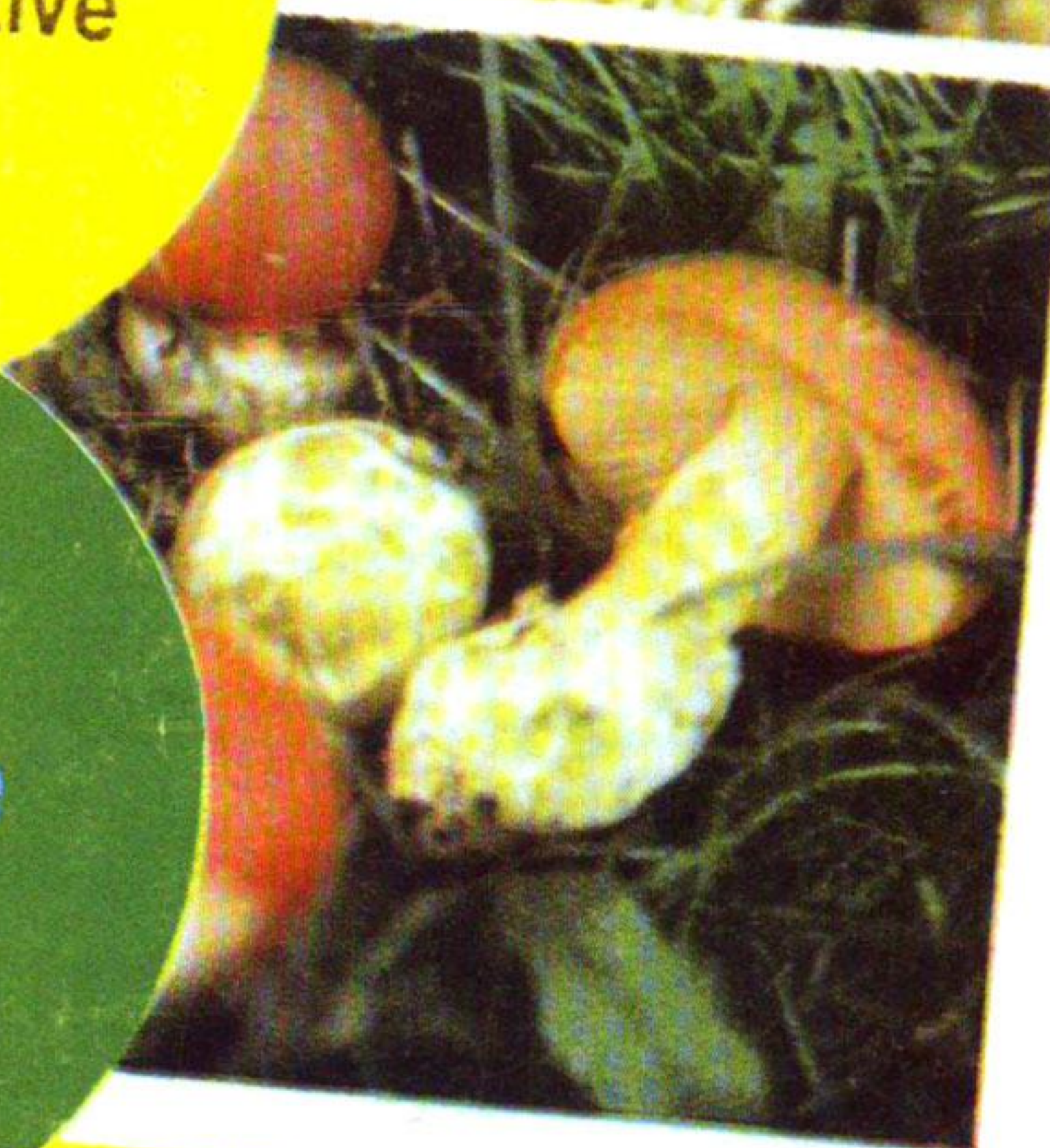
OTROVNA

Razlika otrovne
gljive od
slične jestive

OPREZ

Sličnosti
otrovne i jestive
gljive

JESTIVA

Razlike jestive
gljive od
slične otrovne

Parovi sličnih otrovnih
i jestivih gljiva